

REPERE DIN VIAȚA ȘI ACTIVITATEA PROFESORULUI ȘI DIRECTORULUI SILVIU BEJAN - ÎNTREGIRI BIOGRAFICE

MILESTONES IN THE LIFE AND WORK OF
PROFESSOR AND DIRECTOR SILVIU BEJAN -
BIOGRAPHICAL ADDITIONS

Prof. dr. Dragoș Curelea*

Prof. Tihomir Milin**

Abstract: Professor Silviu Bejan was a prominent figure in interwar Timișoara, an eminent professor, high school principal, and brilliant educator. After completing his university studies in Cluj, he was a professor at the Pedagogical Institute in Arad, and in 1919, he was appointed by Dr. Iuliu Maniu, president of the Governing Council of Transylvania, as director of the Romanian High School in Timișoara. Until 1940, the year of his death, he undertook remarkable work in the city on the Bega River, both in the educational field and in the cultural and community spheres. This study aims to provide a bibliographic overview of the renowned professor.

Keywords: Silviu Bejan, Timișoara, education, culture, pedagogy

* Colegiul Tehnic Energetic, Sibiu.

** Colegiul Național „Constantin Diaconovici Loga”, Timișoara.

Silviu Bejan (n. 2 februarie 1885, Sârbi, Comitatul Bihor, Imperiul Austro-Ungariei - d. 6 mai 1940, Municipiul Timișoara, Județul Timiș, Regatul României) a fost un eminent profesor, director de liceu, strălucit pedagog. Fiul lui Ioan, preot ortodox, și al Alexandrei Bejan (n. Popovici). Urmează clasele primare (I-IV) în satul natal, la școala confesională greco-ortodoxă. Studiile secundare (1897-1901) le efectuează la Oradea, ca elev al Gimnaziului superior al Ordinului Canonic Premonstratens (actualul Colegiul Național *Mihai Eminescu*).

Beneficiind de o stipendie acordată de către Fundația „Iuga” din Oradea, a frecventat timp de patru ani (1901-1905¹) Liceul Reformat din Békescsaba, care era pe vremea aceea o școală deschisă tuturor elevilor, indiferent de confesiunea religioasă și rasă, pe care l-a absolvit în iunie 1905, când a susținut și examenul de maturitate. Reținem, totodată că în perioada frecventării claselor de liceu mai sus menționat (clasele a VI și a VIII-a) a activat ca membru în cadrul Societății de lectură². Între 1905-1908 îl regăsim ca student al Facultății de Litere din cadrul Universității „Francisc Iosif” din Cluj, unde s-a specializat în filologie Română-Maghiară (principal) și în Istorie (secundar)³.

1 *A Jászóvári prémontrei Kanonkrend Nagyvárad Főgymnasiumának Értesítője Az 1897-1898-iki Iskolai Évről*, Közli, Kotunovics Sándor, Igazgató, Nagyvárad, Láng József Könyvnyomdája, 1898, p. 128; *A Jászóvári prémontrei Kanonkrend Nagyvárad Főgymnasiumának Értesítője Az 1898-1899-iki Iskolai Évről*, Közli, Kotunovics Sándor, Igazgató, Nagyvárad, Láng József Könyvnyomdája, 1899, p. 74; *A Jászóvári prémontrei Kanonkrend Nagyvárad Főgymnasiumának Értesítője Az 1899-1900-iki Iskolai Évről*, Közli, Kotunovics Sándor, Igazgató, Nagyvárad, Láng József Könyvnyomdája, 1900, p. 128; *A Jászóvári prémontrei Kanonkrend Nagyvárad Főgymnasiumának Értesítője Az 1900-1901-iki Iskolai Évről*, Közli, Kotunovics Sándor, Igazgató, Nagyvárad, Láng József Könyvnyomdája, 1901, p. 180.

2 *A Békési Államilag segélyezett Ev. Reformatusz Főgymnasium 1901-1902*, Tanéve, Értesítője, Kozli, Osváth Ferencz, Igazgato, Békés, Báró Drechsel Géza, Könyvnyomdájá, 1902, p. 39, 47; *A Békési Államilag segélyezett Ev. Reformatusz Főgymnasium 1902-1903*, Tanéve, Értesítője, Kozli, Osváth Ferencz, Igazgato, Békés, Nyomatott, Báró Drechsel Géza, Könyvnyomdájábon, 1903, p. 51, 57, 66, 70; *A békési ev. Reformatusz Főgymnasium*, în Békés, 36 évfolyam, 19 szám, 8 május 1904, p. 2; Teodor Botiș, *Istoria Școlii Normale (Preparandiei) și a Institutului Teologic Ortodox Român din Arad*, Arad, Editura Consistoriului Ortodox Român, 1922, p. 384.

3 † *Necrolog Silviu Bejan*, în *Biserica și Școala*, anul LXIV, nr. 20, 12 mai 1940, p. 171; Teodor Botiș, *Istoria Școlii Normale (Preparandiei) și*

În perioada studenției la Cluj se implică activ în organizarea unor activități cultural-recreative (un fel de petreceri dansante la care participanții serveau ceai, prăjituri, cafea) organizate pentru studenți⁴ în Sala festivă a Hotelului „Central”, contribuind și financiar la desfășurarea acestora (de pildă, la evenimentul din 30 aprilie 1906 are o contribuție personală de două coroane). După terminarea studiilor universitare și, ca urmare a rezultatelor de excepție obținute ca student, este invitat să predea la Preparandia Română din Arad (Institutului Pedagogic și Teologic Ortodox Român) pe catedra vacantă a profesorului Cornel Sânjoan, proaspăt avansat într-o altă funcție. Acceptă propunerea și, din 17 noiembrie 1908, a fost numit profesor provizoriu pentru disciplinele de studiu Maghiară, Istorie și Constituție. Cum școala în care a debutat a fost focusată pe formarea viitorilor învățători, îi revine și sarcina de a se ocupa de îndrumarea practicii pedagogice a acestora⁵. Totodată, remarcăm că a fost numit și responsabil al Bibliotecii școlare, ocupându-se de catalogarea, îngrijirea și sporirea fondului de carte⁶.

În a doua parte a lunii decembrie a anului 1908, răspunde printr-o contribuție personală (o coroană) inițiativei domnișoarelor Florica Șerban și Florica Bontaș care demaraseră o acțiune de colectare de fonduri pentru achiziționare de îmbrăcăminte și

a *Institutului Teologic Ortodox Român din Arad*, p. 384; Sabin Evuțianu, *Clipe trăite*, prezentată de Anton Ilica, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2013, p. 140-141; Pavel Petroman; Toșici Milin; Alexandru Radovan, *Monografia Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”*, Timișoara, Editura Nero-G, 1999, p. 42.

4 *Studenții români din Cluj*, în *Gazeta Transilvaniei*, anul LXIX, nr. 95, 30 aprilie 1906, p. 2; *Concert al tinerimii române studioase din Cluj*, în *Tribuna*, anul X, nr. 203, 31 octombrie 1906, p. 7. Din Comitetul organizatoric a făcut parte și tânărul student român Silviu Bejan, alături de alți studenți din Clujul acelei perioade între care, menționăm: Victor Poruțiu (președinte de onoare), Vasile Lucaciu (secretar), Sever Dan (casier), Valer Suciuc (controlor). În rândurile comitetului aranjator a fost menționat și S. Bejan.

5 Roman R. Ciorogariu, *Din istoricul anului școlar*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din Arad (anul întemeierii 1812) Anul școlar 1908-1909*, redactat de Roman R. Ciorogariu, protosinghel-director, Tiparul Tipografiei Diecezane Greco-Ortodoxe Române, Arad, 1909, p. 22; Pavel Petroman; Toșici Milin; Alexandru Radovan, *Monografia Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”*, p. 43.

6 Roman R. Ciorogariu, *Din istoricul anului școlar*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din Arad (anul întemeierii 1812) Anul școlar 1908-1909*, p. 45; Teodor Botiș, *Istoria Școlii Normale (Preparandiei) și a Institutului Teologic Ortodox Român din Arad*, p. 384.

încălțămintă destinată sprijinirii familiilor cu mulți copii în prag de Crăciun⁷. Pe 29 martie 1909, tânărul profesor Silviu Bejan susține o comunicare în care se referă la intrarea în uz a Constituției imperiale și la aprobarea acesteia de către împăratul-rege Francisc Iosif al Austro-Ungariei⁸.

În luna următoare (19 aprilie 1909), a fost invitat și a luat parte la o serată dansantă, care a fost organizată în saloanele Hotelului „Crucea Albă” din inițiativa Reuniunii femeilor române din Arad, la propunerea vicepreședintei, Letiția Oncu. La această întrunire pe tonuri de vals, S. Bejan a dansat cu Grațiana Boneu, soția sa de mai târziu⁹. În anul școlar 1909-1910, îl găsim tot ca profesor provizoriu de pedagogie la Institutului de Pedagogie și Teologie din Arad, continuând să predea disciplinele: Istorie, Constituție și Îndrumarea practicii pedagogice¹⁰. Ca membru al ASTREI (Asociația Transilvană pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român), reprezentând consiliul de profesori preparandiști, ia parte pe 11 februarie 1909, în sediul Primăriei orașului, la lucrările Adunării Generale a Astrei din Arad, prezidate de către Prea Cuvioșia Sa protosinghelul-director Roman R. Ciorogariu și de către Vasile Goldiș, directorul filialei locale a organizației culturale înființată în Sibiu, în anul 1861¹¹. În toamna aceluiași an (27 noiembrie 1909) a asistat la ședința lunară a Comitetului Asociației, desfășurată sub președenția aceluiași Vasile Goldiș, prilej cu care, luând cuvântul, va sublinia ideea necesității coagulării structurilor mici ale societății (de exemplu a meseriașilor), dar și a micilor comercianți sub flamurile „Asociațiunii”. Propunerile sale sunt susținute de către dr. Iacob Lazăr, dr. Iustin Marșieu, dr.

7 *Socoteală publică*, în *Tribuna*, anul XII, nr. 287, 25 decembrie 1908, p. 12.

8 Roman R. Ciorogariu, *Din istoricul anului școlar*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din Arad (anul întemeierii 1812) Anul școlar 1908-1909*, p. 41, 44; *Știrile zilei. Hotărârile Consistorului plenar din Arad*, în *Tribuna Poporului*, anul I, nr. 42, 16 octombrie 1911, p. 7.

9 *Poemul muzical-etnografic și Serata etnografică pe muzică de Tiberiu Bediceanu și Gheorghe Dima*, în *Tribuna*, anul XIII, nr. 73, 5 aprilie 1909, p. 6; *O serată etnografic-dansantă la Arad*, în *Tribuna*, anul XIII, nr. 78, 11 aprilie 1909, p. 1.

10 Roman R. Ciorogariu, *Din istoricul anului școlar 1909-1910*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din Arad (anul întemeierii 1812) Anul școlar 1909-1910*, redactat de Roman R. Ciorogariu, protosinghel-director, Tiparul Tipografiei Diecezane Ortodoxe Române, Arad, 1910, p. 20, 24, 42.

11 *Adunarea Asociațiunii din Arad*, în *Tribuna*, anul XIII, nr. 23, 12 februarie (30 ianuarie v.) 1900, p. 1.

Luca Laurian, profesorul Vasile Micula, Ioan Montani și Gheorghe Stoica¹².

În luna iunie a anului 1910, Aradul se confruntă cu o serie de pagube materiale pricinuite de inundații. Redacția ziarului *Tribuna* din Arad face apel pentru strângerea unui fond bănesc de ajutorare a victimelor. Cu acest prilej, profesorul Bejan oferă din venitul său 5 coroane¹³. La împlinirea a jumătate de secol de la moartea contelui Stefan Széchenyi (1791-1860), considerat unul dintre cei mai mari reformiști maghiari, profesorul Silviu Bejan evocă, în sala de festivități a Institutului Pedagogic și Teologic tutelat de Eparhia Ortodoxă a Aradului, personalitatea acestuia. Discursul a rememorat succint momentele vieții și înfăptuirile mai importante ale celui care a fost scriitor, om politic și ministru al transporturilor: a ctitorit instituții; a reformat economia, transportul, politica externă și sportul maghiar.

În anul 1910, în ziua de 20 noiembrie, s-a căsătorit cu Grațiana Boneu¹⁴. Evenimentul religios se consumă la Biserica Parohială Ortodoxă centrală din Brad, localitatea de origine a tinerei. În același an, Asociația profesională a Meseriașilor români din Brad inițiază o colectă pentru edificarea unei Cassine și a Bibliotecii românești din localitate¹⁵, iar tânărul profesor donează o coroană și 30 filieri. În 13 august 1911 participă la serbările organizate în Blaj cu scopul de modernizare a Casinei românești din localitate, prilej cu care, el și soția, Grațiana, depun o coroană în fondul constituit în acest sens. La începutul anului școlar 1911-1912 a fost numit profesor definitiv al Preparandiei arădene, îndeplinind, conform hotărârilor conducerii Institutului Pedagogic și Teologic din Arad, atribuțiile de profesor coordonator al practicii pedagogice a elevilor cursului anului II și III¹⁶. În cadrul adunării generale a

12 *Ședința Comitetului Asociațiunii din Arad*, în *Tribuna*, anul XIII, nr. 258, 27 noiembrie 1909, p. 6.

13 *Apelul redacției Ziarului Tribuna din Arad*, în *Tribuna*, anul XIV, nr. 125, 16 iunie 1910, p. 5. S-a consemnat în respectivul periodic arădean că suma a fost despusă în vederea fructificării prin dobândă în conturile Băncii Victoria din Arad în baza livretului de economii nr. 17.235/iunie 1910.

14 *Cununie religioasă între Grațiana Boneu și Silviu Bejan*, în *Telegraful Român*, anul LVIII, nr. 120, 4 noiembrie 1910, p. 503; *Cununie religioasă între Grațiana Boneu și Silviu Bejan*, în *Tribuna*, anul XIV, nr. 239, 6 noiembrie 1910, p. 6.

15 Ioan German, *Cu ocazia petrecerii meseriașilor români din Brad*, în *Telegraful Român*, anul LVIII, nr. 25, 6 martie 1910, p. 107.

16 Roman R. Ciorogariu, *Din istoricul anului școlar 1912-1913. Personalul didactic*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din*

Secției școlare a „Astrei”, care a avut loc, inițial în 1/14 iulie 1912 în Sibiu, iar apoi în 29 august 1912 în Blaj, numele său figurează pe o listă, prilej (nr. crt. 86¹⁷) a celor propuși de către Octavian Codru Tăslăuanu pentru a deveni membri corespondenți ai secției pedagogice. În cursul lunii august 1912, redacția ziarului *Românul*, a consemnat că profesorul S. Bejan, originar din comuna Sârbi, comitatul Bihor, Austro-Ungaria s-a abonat la periodicul arădean, urmând ca acesta să-i fie distribuit pe toată durata anului următor părintelui Ioan Bejan, tatăl său, în localitatea bihoreană sus-menționată¹⁸.

La solicitarea protosinghelului director Roman R. Ciorogariu, alături de profesorul Sabin Evuțian, Silviu Bejan a asistat la recepția care a fost organizată la Arad în onoarea contelui Nándor Zichy, ministrul regal și imperial al Instrucțiunii Publice și Cultelor din Austro-Ungaria¹⁹. Notăm că în ședința Secției școlare a „Astrei” din 13 iunie 1913 a fost propus pentru a fi ales în rândurile membrilor corespondenți, alături de alți profesori din Arad²⁰. S-a remarcat în rândurile elitei locale arădene și prin demersuri ce țin de sfera pedagogiei sociale. Astfel, în ziua de 9 martie 1914, în fața auditoriului întrunit în sala de Gimnastică a Școlii civile de Fete din Arad, a conferințiat *Despre feminism*, și a delectat asistența recitând versuri din lirica poetului transilvănean George Coșbuc²¹.

Arad (anul întemeierii 1812) Anul școlar 1912-1913, redactat de Roman R. Ciorogariu, protosinghel-director, Tiparul Tipografiei Diecezane Ortodoxe Române, Arad, 1913, p. 92, 112.

17 Andrei Bârseanu; Octavian Codru Tăslăuanu, *Raportul Secțiunii școlare a Astrei*, în *Transilvania*, anul XLIII, nr. 5, 15 septembrie 1912, p. 465. Pe listă se regăsesc și numele altor prestigioși profesori din Arad, Brad, Brașov, Caransebeș, Lugoj, Sibiu între care amintim pe: Virgil Onițiu, Silviu Bejan, Iosif Blaga, Teodor Botiș, Ioan Bunea, Dimitrie Cioloca, Gheorghe Dima, Sabin Evuțianu, Lazăr Iacob, Moise Ienciu, Vasile Loichița, Vasile Micula, George Noaghea, Iosif Olariu, Ilie Orzescu, Ioan Petrovici, Petru Pipoș, Avram Sădeanu, Anton Sequens, Vasile Stan, Sterie Stinghe, Virgil Șotropa, Eugen Todoran, Mateiu Voileanu, dar și mulți alții.

18 *Redacția și Poșta administrației*, în *Românul*, anul II, nr. 178, 14 august 1912, p. 10. Ziarul arădean mai sus amintit a fost transmis în acel an de către Administrația acestuia către abonați, atât din Vechiul Regat, în București, Prahova, Brăila, cât și în Ardeal, în localități din comitatele Alba, Bihor, Maramureș și Hunedoara.

19 Sabin Evuțianu, *Clipe trăite*, prezentată de Anton Ilica, p. 334.

20 Andrei Bârseanu; Octavian Codru Tăslăuanu, *Consemnarea membrilor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. Starea la 1 august 1913*, în *Transilvania*, anul XLIV, nr. 4-5, 16 iulie 1913, p. 365, 386.

21 *Informațiuni din Arad*, în *Românul*, anul IV, nr. 56, 9 martie 1914, p. 9.

Tot în același an ține conferințe publice pe teme de larg interes la sediul Reuniunii femeilor române din Arad²². Totodată, notăm că în decursul anului școlar 1914-1915 profesorul S. Bejan a fost cosemnat în documente ca profesor definitiv și coordonatorul cursului I de studii pedagogice, predând disciplinele: Limba și Literatura Română, Constituție, Istorie, Pedagogie și practica de specialitate²³. Pe line de serviciu i s-a încredințat și sarcina de a fi custodele colecției de numismatică din Institutul Teologic și Pedagogic din Arad²⁴. În luna august 1914, respectiv în noiembrie 1915 îl găsim consemnat în rândurile membrilor corespondenți ai Secției școlare a „Astrei”, prezidată de Iosif Fecete Negruțiu și Onisifor Ghibu²⁵. Reținem că la începutul anului școlar 1915-1916, Institutul Pedagogic și Teologic Ortodox Arad a solicitat, prin dr. Vasile Goldiș, autorităților militare de la Viena scutirea profesorului Silviu Bejan de efectuarea serviciului militar, ceea ce autoritățile militare din capitala Imperiului au acceptat în urma întrevederilor de la Viena²⁶.

În urma săvârșirii din viață a vrednicului de pomenire Arhiepiscop și Mitropolit Andrei Mețianu, în 3 februarie st. n.

22 *Conferințe publice în Arad*, în *Drapelul*, anul XIII, nr. 132, 26 noiembrie 1913, p. 8; Simona Stiger, *Asociaționism și emancipare în Transilvania până la Primul Război Mondial*, Arad, Editura Fundației „Moise Nicoară”, 2001, p. 34.

23 *Cronica anului școlar. Personalul didactic*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din Arad (anul întemeierii 1812) Anul școlar 1915-1916*, redactat de Roman R. Ciorogariu, protosinghel-director, Arad, Tiparul Tipografiei Diecezane Ortodox Române, 1916, p. 29, 45.

24 Roman R. Ciorogariu, *Internate, biblioteca, muzeele, fondurile*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din Arad (anul întemeierii 1812) Anul școlar 1913-1914*, redactat de Roman R. Ciorogariu, protosinghel-director, Arad, Tiparul Tipografiei Diecezane Ortodox Române, 1914, p. 127.

25 Andrei Bârseanu, *Consemnarea membrilor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român. Starea de la 1 august 1914*, în *Transilvania*, anul XLV, nr. 7-9, 1 septembrie 1914, p. 341; Idem, *Membrii Secțiunilor științifice-literare*, în *Transilvania*, anul XLVI, nr. 7-12, 1 decembrie 1915, p. 179.

26 Roman R. Ciorogariu, *Cronica anului școlar 1916-1917*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din Arad (anul întemeierii 1812) Anul școlar 1916-1917*, redactat de Roman R. Ciorogariu, protosinghel-director, Arad, Tiparul Tipografiei Diecezane Ortodox Române, 1917, p. 42; *Din anuarele Școlilor noastre*, în *Gazeta Transilvaniei*, anul LXXVIII, nr. 184, 27 august 1915, p. 3; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, Timișoara, Editura ArtPress, 2019, p. 78.

1916²⁷., profesorul S. Bejan, alături de alte cadre didactice ale Institutului de Pedagogie și Teologie Ortodox Arad, a înaintat pe adresa Consistoriului mitropolitan ortodox din Sibiu o scrisoare în care deplângeau marea pierdere suferită de Biserică și de enoriașii ortodocși din Imperiu. În perioada 16-18 martie 1916 participă la funeraliile protopopului ortodox de Brad, Ioan Germân, decedat la vârsta de 63 de ani²⁸, cu care se înrudea pe linia soției. În anul școlar 1916-1917, în baza deciziei consiliului profesoral și cu aprobarea conducerii, continuă să fie custode al colcției de numismatică a Preparandiei arădene²⁹. Amintim despre solidarizarea sa alături de alți intelectuali din Arad în 12 decembrie 1917, ziua în care a semnat un document în care semnatarii respectivi au incriminat măsurile de austeritate promovate de către P.S. Ioan Papp al Aradului, dar și lipsa de obiectivitate, de transparență și

27 *Știri din partea Veneratului Consistor al Diecezei române ortodoxe din Arad, în Românul*, anul VI, nr. 21, 29 ianuarie 1916, p. 5. Mai detaliat despre părintele paroh, protopopul de Bran-Zărnești, eparhiotul ortodox de Arad, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul al Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului, Ioan Meșianu, în: Ilie Moruș; Grigore Țopan; Pavel Binder; Valeria Căliman; Emil Micu; Petru Istrate (Redactori-coordonatori), *Cărturari brașoveni (secolele XV-XX) Ghid biobibliografic*, Brașov, Biblioteca Municipală Brașov, 1972, p. 143. Mai reținem în atare context că, P.S. Episcop Ioan Meșianu (1828-1916) în perioada în care a precedat avansarea sa în Sibiu în calitate de Arhiepiscop și Mitropolit, a fost eparhiot ortodox al Episcopiei ortodoxe române din Arad între 1875-1898, iar anterior vreme, acesta a oficiat ca părinte protopop al Zărneștiului între 1860-1875. Preot paroh ortodox în Râșnov între 1853-1858, iar apoi în Zărnești.

28 † *Necrolog Ioan Germân, protopop onorific ortodox al Bradului*, în *Gazeta Transilvaniei*, anul LXXIX, nr. 54, 9/22 martie 1916, p. 2. Acest necrolog este important pentru că ne permite să aflăm numele soției părintelui protopop Germân, pe nume Sofia Germân, născută Feier, ale lui Petru Germân și Maria Boneu, fratele și sora defunctului, Vasile Boneu, cumnat. Ale fiilor defunctului, Horațiu, Dante și Joe Germân. Viorica Germân, născută Sapețianu (noră), Dante jr. (nepot), Ecaterina și Aron C. Feier, (cumnații defunctului), Costică și Elena Gheorghiu (fica și ginerele familiei Feier, nepoți ai părintelui defunct), precum și ale nepoatelor și nepoților defunctului părinte, dinspre relația cu familia Boneu, și anume: Grațiana Bejan, născută Boneu, (nepoată), soția profesorului Bejan din Arad, directorul de mai târziu, Silviu Bejan din Timișoara, Smaranda dr. Hărăguș, născută Boneu (nepoată), Olga și Cantemir Boneu (nepot și soția nepotului), Leonida Boneu (nepot), Tecla Boneu. Dar și rudele prin alianță ale familiilor Germân, Feier și Boneu: dr. Ștefan Hărăguș, profesor Silviu Bejan, Leonida Gheorghiu.

29 Roman R. Ciorogariu, *Biblioteci, muzee, fonduri*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din Arad (anul întemeierii 1812) Anul școlar 1916-1917*, redactat de Roman R. Ciorogariu, protosinghel-director, Arad, Tiparul Tipografiei Diecezane Greco-Ortodoxe Române, 1917, p. 69.

autoritarismul promovat de amintitul eparhiot ortodox arădean³⁰. Doi ani mai târziu, îl aflăm participant la Marea Adunare de la Alba Iulia în 1 decembrie 1918³¹, cu credențional din partea Cercului electoral Biharia din comitatul Arad. A participat și din partea *Societății fondului pentru ajutorarea ziariștilor români din Transilvania, Banat și Părțile locuite de români din Ungaria*, așa cum rezultă din rândurile credenționalului în temeiul căruia a fost delegat de Epitropia societății în cauză în 28 noiembrie 1918, pentru a o reprezenta în adunarea de la Alba Iulia³².

Reținem că tot în același an, Comitetul central al „Astrei” din Sibiu prin vocea președintelui său, Andrei Bârseanu a consemnat în rândurile Secțiunii școlare a instituției pe profesorul S. Bejan³³. A luat parte în Sibiu, în perioada 19-21 ianuarie 1919 în cadrul lucrărilor Congresului general al profesorilor români din Ardeal, Banat și Părțile ungurene alături de profesorii Institutului Pedagogic și Teologic din Arad, dr. Teodor Botiș, Sabin Evuțianu, dr. Lazăr

30 Pavel Vesa, *Protopop dr. Gheorghe Ciuhandu (1875-1947) după documente, manuscrise, corespondență*, Arad, Editura Arhiepiscopiei Aradului, 2011, p. 56, 226-227. Între semnatarii respectivului document s-au aflat: Vasile Goldiș, Ioan Ardelean, Teodor Botiș, Gheorghe Ciuhandu, Sabin Evuțianu, Lazăr Iacob, Damaschin Ioanovici, Nicolae Irimie, Nicolae Mihulin, Atanasie Popa, Iustin Suciu. Aceștia activau în Cosistor, Institutul Teologic-Pedagogic Arad și Școala de Aplicație care funcționa sub tutela acestuia.

31 *Lista delegaților care au fost trimiși din partea Cercurilor electorale la Marea Adunare Națională din Alba Iulia*, în *Gazeta Oficială*, nr. 2, 11/24 decembrie 1918, p. 17; *Membri de drept ai Marii Adunări din Alba Iulia*, în *Decretele, Regulamentele și Ordonanțele Consiliului Dirigent din Transilvania publicate în Gazeta Oficială din 1918-1920*, Cluj, Editura Buletinului Justiției din Cluj, 1920, p. 89.

32 *Membri de drept ai Marii Adunări din Alba Iulia*, în *Gazeta Oficială publicată de Consiliul Dirigent al Transilvaniei, Banatului și Părților românești din Ungaria*, nr. 8, 24 ianuarie (6 februarie) 1919, p. 41; Teodor Botiș, *Momente din viața școlară*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din Arad pe anul școlar 1918-1919*, publicat de dr. Teodor Botiș, director substituit, Arad, Tipografia Tipografiei Diecezane Ortodoxe Române, 1919, p. 4; Ioan Bolovan; Sorina Paula Bolovan, *Societatea civilă românească din Arad în timpul dualismului*, în Sorin Mitu; Rudolf Grăf; Ana Sima; Ion Cârja, *Biserică, societate, identitate: În onoare Nicolae Bocșan*, Cluj-Napoca, 2007, p. 408; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 89; Dragoș Ursu; Tudor Roșu (Coordonatori), *Dicționarul personalităților Unirii. Delegații Adunării Naționale de la Alba Iulia*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2019, p. 78.

33 Andrei Bârseanu; Romul Simu, *Consemnarea membrilor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” pe anul 1917*, în *Transilvania*, anul XLIX, nr. 1-12, 1 decembrie 1918, p. 41.

Iacob, Damaschin Ioanoviciu și Nicolae Mihulin. A fost ales de către adunarea generală în temeiul Statutelor pentru a face parte din comitetul secției profesorilor de la școlile speciale alături de alți 12 profesori de excepție din acea perioadă, între care amintim: Ioan Fechete Negruțiu, Ștefania Baci, Dante German, dr. Vasile Stan, Nicolae Mihulin, Ilie Orzescu, Victor Păcală, dar și alții³⁴.

Bucurându-se de încredere, dar mai ales pentru meritele și abnegația de care a dat dovadă mereu, S. Bejan a fost numit în funcția de director de liceu în Timișoara conform *Decretului-lege nr. 7.569 din 5 iulie 1919*, de către președintele Consiliului Dirigent al Transilvaniei dr. Iuliu Maniu. Documentul de numire a fost contrasemnat de către dr. Valeriu Braniște, în acei ani titularul Resortului Instrucțiunii Publice și Cultelor din forul executiv tranzitoriu al Transilvaniei și Banatului de la Sibiu. Pe 7 august 1919, profesorul își încetează activitatea didactică la Preparandia din Arad, mutându-se la Timișoara pentru a îndeplini îndatoririle ce-i reveneau ca director³⁵.

„[...] Om de o aleasă cultură, bine pregătit, avea vederi largi care au devenit atuuri incontestabile ale profesorului și noului director al liceului timișorean. La început a locuit în incinta instituției, așadar se găsea întruna la datorie pe care și-a făcut-o exemplar”³⁶.

În decursul lunii septembrie 1919, acesta a depus jurământul de loialitate față de statul român și Casa Regală domnitoare a

34 Andrei Bârseanu; Alexandru Borza; Vasile Bologa; Nicolae Bălan, *Actele Congresului profesorilor și profesoarelor de la Școlile superioare, secundare, și speciale din Dacia Superioară ținut în Sibiu în zilele de 19-21 ianuarie st. n. 1919 publicate de Biroul Uniunii*, Sibiu, Tiparul Tipografiei Frederic Roth, 1919, p. 25-26, 29; Teodor Botiș, *Momente din viața școlară*, în *Anuarul Institutului Pedagogic-Teologic Ortodox Român din Arad pe anul școlar 1918-1919*, publicat de dr. Teodor Botiș, director substituit, Arad, Tipografia Tipografiei Diecezane Ortodoxe Române, 1919, p. 4.

35 Iuliu Maniu, *Unirea Ardealului. Conferință ținută la Radio București în 24 ianuarie 1934*, Cluj, Tipografia Națională S.A., 1934, p. 47; Silviu Bejan, *Cronica anului școlar 1919-1920*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara pe anul școlar 1919-1920*, publicat de Silviu Bejan, director, Timișoara, Tipografia Florea Stancovici, 1920, p. 1; Teodor Botiș, *Istoria Școlii Normale (Preparandiei) și a Institutului Teologic Ortodox Român din Arad*, p. 384; Anton Ilica, *Istoricul Preparandiei din Arad De la Școala regească preparandială Greco-neunită a națiunii române la Liceul Pedagogic „Dimitrie Țichindeal”*, Arad, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2012, p. 401.

36 Pavel Petroman; Toșici Milin; Alexandru Radovan, *Monografia Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”*, p. 43.

României Mari, pe care l-a rostit în fața prefectului dr. Aurel Cosma, prefectul de Timiș-Torontal. Scriitorul român C. Petrescu, jurnalist în Lugoj, anunța pe 10 august 1919, în paginile periodicului *Banatul*, inaugurarea liceului românesc sub conducerea directorului S. Bejan³⁷.

S. Bejan a luat parte în 26 noiembrie 1919 la inaugurarea Societății de Lectură „Dimitrie Țichindeal” a elevilor liceului pe care îl conducea. A fost proclamat în acea ședință constitutivă ca președinte onorific al acesteia, iar profesorul dr. Ioan Roșiu Roșioru a fost amintit în documentele constitutive în calitate de președinte activ³⁸. După participarea elevilor, părinților și cadrelor didactice la serviciul divin oficiat în Biserica parohială din cartierul Fabric, directorul S. Bejan a declarat deschise cursurile școlare în 6 octombrie 1919, susținând discursul inaugural. A adresat recomandări elevilor și a prezentat mulțumiri părinților pentru îndrumarea tinerilor lor băieți către studii și școală. A solicitat membrilor corpului didactic pe care îl conducea răbdare, tenacitate, fermitate în exercitarea onorantei profesiei de cadru didactic în învățământul secundar. Activitatea propriu-zisă a debutat în cursul zilei care a urmat. Liceul timișorean de sub conducerea sa pornind la drum, așa cum rezultă din statistica întocmită și raportată de către același director, cu 15 cadre didactice și 234 elevi³⁹. Reținem

37 [Camil] Petrescu, *Liceul românesc din Timișoara*, în *Banatul*, anul I, nr. 54, 10 august 1919, p. 1; Silviu Bejan, *Cronica anului școlar 1919-1920*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara pe anul școlar 1919-1920*, p. 1-2; Teodor Botiș, *Schimbări în Corpul profesoral*, în *Anuarul Institutului Teologic și al Școlii Normale Ortodoxe Române din Arad pe anul școlar 1919-1920*, publicat de dr. Teodor Botiș, director, Arad, Tiparul Tipografiei Diecezane Ortodoxe Române, 1920, p. 4; *Profesori și profesoare din învățământul secundar numiți de Resortul Instrucțiunii Publice din Consiliul Dirigent*, în *Gazeta Transilvaniei*, anul LXXXII, nr. 187, 10 septembrie 1919, p. 1; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 78. A se vedea textul articolului semnat de C. Petrescu reprodus în: Tihomir Milin; Cristian Peia; Caius Daniel Scaueriu, *În căutarea timpului trecut școli ale Timișoarei*, Timișoara, Editura ArtPress, 2024, p. 217.

38 Silviu Bejan; Ioan Roșiu Roșioru, *Societatea de Lectură „Dimitrie Țichindeal”*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara pe anul școlar 1919-1920*, publicat de Silviu Bejan, director, 1920, p. 6; Aurel Cosma jr., *Memorii*, ediție, studiu introductiv și note de Carmen Albert, Timișoara, Editura Mirton, 2010, p. 154; *Marele Război în Memoria bănățeană 1914-1919*, Antologie, ediție, studiu și note de Valeriu Leu și Nicolae Bocșan, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2012, p. 685.

39 Silviu Bejan, *Cronica anului școlar 1919-1920*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara anul școlar 1919-1920*,

că, în finalul anului 1919, directorul Bejan a fost consemnat de către universitarul clujean dr. Onisifor Ghibu în rândurile Secțiunii școlare a „Asociațiunii” în calitate de membru corespondent⁴⁰. În 8 octombrie 1919, invitat de către primarul Stan Vidrighin, participă la sediul instituției la o întâlnire menită să identifice soluții pentru rezolvarea situației cazării și asigurării mesei, atât pentru tinerii români, veniți elevi sau studenți în Timișora, cât și pentru tinerii români, care erau originari din Banatul rămas în Iugoslavia și care urmau cursuri școlare în capitala Banatului. Cu acest prilej, la propunerea primarului S. Vidrighin, directorul S. Bejan a fost cooptat în rândurile Eforiei școlilor secundare din Timișoara. În sarcina acestui organism cădea sarcina amenajării unui Internat public și a unei Case a corpului didactic primar și secundar din județ⁴¹.

A fost reconfirmat în funcție în baza *Decretului nr. 360 din 3 aprilie 1920* de către Secretariatul general Cluj al Învățăământului din Transilvania și Banat. În ziua de 25 aprilie 1920 a asistat la solemnitatea serviciului divin, în urma căreia a fost inaugurat Internatul Reuniunii Femeilor Române din Timișoara, sub directoratul profesorului Traian Bârză⁴². Ceremonia s-a desfășurat în prezența prefectului Aurel Cosma.

Pe 9 septembrie 1920 debutează anul școlar 1920-1921. Pe 16 septembrie încep efectiv cursurile, precedate de un serviciu religios oficiat de către părintele protopop Oprea în Biserica parohială ortodoxă din Cartierul timișorean Fabric. Este editat primul Anuar al școlii⁴³. A prezidat în 5 octombrie 1920 ședința de constituire a

publicat de Silviu Bejan, director, Timișoara, Tipografia Florea Stancovici, 1920, p. 1; Nicolae Ilieșiu, *Timișoara Monografie istorică*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, cuvânt înainte și îngrijirea ediției, dr. Nicolae Ilieșiu, Timișoara, Editura Planetarium, 2012, p. 179.

40 Andrei Bârseanu; Ioan Georgescu, *Consemnarea membrilor „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” pe anul 1918*, în *Transilvania*, anul 50, nr. 1-12, 1 decembrie 1919, p. 71.

41 Nicolae Ilieșiu, *Timișoara Monografie istorică*, volumul I, Timișoara, Editura G. Matheiu, 1943, p. 219; Vasile Rămneanțu, *Activitatea Primăriei municipiului Timișoara în perioada 1919-1940*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2015, p. 368.

42 Nicolae Ilieșiu, *Timișoara Monografie istorică*, volumul I, p. 220.

43 Silviu Bejan, *Înștiințare pentru anul școlar 1920-1921*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara pe anul școlar 1919-1920*, publicat de Silviu Bejan, director, Timișoara, Tipografia Florea Stancovici, 1920, p. 16. Vezi pagina de gardă a susmenționatului Liceu din capitala Banatului pe anul școlar 1919-1920.

Societății de Lectură „Dimitrie Țichindeal” a elevilor liceului al cărui director a fost. Această structură asociativă a avut drept model *Societatea de Lectură* de la Liceul „Andrei Șaguna” Brașov. A fost desemnat președinte de onoare, iar ca președinte în exercițiu a fost numit profesorul de Limba română dr. Ioan Roșiu. A publicat al doilea Anuar al liceului al cărui director era⁴⁴.

A asistat în 27 martie 1921 în Sala mare a Primăriei din Timișoara la întrunirea generală a enoriașilor ortodocși români, care a avut loc ca urmare a unui Apel public, lansat de către primarul Stan Vidrighin. La propunerea primarului, asumată de enoriași, se decide organizarea parohiei centrale ortodoxe române din cartierul timișorean Cetate (ctitorirea Catedralei românești). Credincioșii acestui cartier central frecventau mai ales biserica Sf. Ilie din Cartierul timișorean „Fabric” și Catedrala Ortodoxă Sârbă din localitate. În atare condiții, se simțea tot mai acută nevoia unui lăcaș central pentru credincioșii din Cetate. Documentul a fost semnat de 53 de personalități ale acelei perioade, iar printre semnatori se află mai multe cadre didactice ale vremii, inclusiv directorul S. Bejan⁴⁵.

Ca membru al consiliului parohial, a semnat, alături de alte personalități, *Actul comemorativ*, care a fost depus la temelie Bisericii parohiale din cartierul „Cetate” (actuala Catedrală Mitropolitană) în 14 septembrie 1936⁴⁶. Editarea și publicarea

44 Idem, *Corpul profesoral*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovci Loga” din Timișoara anul școlar 1920-1921*, *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovci Loga” din Timișoara anul școlar 1920-1921*, publicat de Silviu Bejan, director, p. 8-10; Silviu Bejan; Ioan Roșiu, *Societatea de Lectură „Dimitrie Țichindeal”*, în *Ibidem supra*, p. 11; *Asupra culturii române*, în *Neamul Românesc*, anul XVI, nr. 173, 4 august 1921, p. 1; *Anuare școlare*, în *Gazeta Transilvaniei*, anul LXXXIV, nr. 184, 26 august 1921, p. 1. Vezi în acest sens și pagina de gardă a *Anuarului* susamintitului liceu pe anul școlar 1920-1921.

45 Nicolae Ilieșiu, *Timișoara Monografie istorică*, volumul I, p. 160. Alte cadre didactice semnate au fost: Silvestru Cioflec și Nicolae Ilieșiu, iar lucrările efective la ridicarea Bisericii parohiale ortodoxe române din „Cetate” Timișoara au debutat doar în 1926. Documentul acesta a fost înaintat pentru aprobare, atât către Ministerul de Interne, cât și către Episcopia ortodoxă română a Aradului, respectivă către Mitropolia ortodoxă din Sibiu.

46 *Ibidem*, p. 162-163. Între semnatorii documentului sus remarcat, printre alții, amintim pe: P.S. Episcop Andrei Magier al Aradului, Ienopoliei și Hălmeagului, universitarul clujean dr. Alexandru Lapedatu, președinte al Senatului, Părintele dr. Patriciu Țiucra, protopopul ortodox al Oficiului protopopial ortodox român Timișoara, subsecretar de stat Tiberiu Moșoiu, generalii Constantin Apostolescu și Alexandru Bunescu.

Anuarului pe anul școlar 1921-1922 s-a făcut de către S. Bejan în conformitate cu Ordinului Ministrului Instrucțiunii Publice nr. 15.294/1922. Acesta a fost cel de-al treilea *Anuar* publicat în timpul primului mandat directorial al lui Silviu Bejan⁴⁷. În anul 1922, a revenit la catedră, fiind înlocuit în funcție de către profesorul de matematici Augustin Coman. Consiliul profesoral îl desemnează ca membru (reprezentant) în Comitetul școlar⁴⁸. Consemnăm că în acel an școlar, a avut în încadrare 20 ore/săptămână și a predat la clase, atât ore de Limba română, cât și Istorie, respectiv a îndeplinit atribuțiile de diriginte al clasei a III-a⁴⁹. În ziua de 20 august 1922, în vârstă de 37 de ani fiind, a devenit părintele unui băiat, Ioan Bejan. Nașterea copilului a fost înregistrată la Primăria din orașul Brad⁵⁰. În 22 octombrie 1922 s-a aflat la prezidiul

47 Silviu Bejan, *Cronica anului școlar 1921-1922. Corpul profesoral, în Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara. Anul școlar 1921-1922*, publicat în conformitate cu Ordinul Ministrului Instrucțiunii Publice nr. 15.294/1922 de Directorul Silviu Bejan, Timișoara, Institutul de Arte Grafice „Cartea Românească”, Sucursala Timișoara, 1922, p. 6, 8.

48 Augustin Coman, *Cronica anului școlar 1922-1923. Comitetul școlar, în Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici-Loga” din Timișoara pe anul școlar 1922-1923*, publicat de Direcțiunea Școlii, Timișoara, Institutul de Arte Grafice „Cartea Românească” Societate Anonimă, 1923, p. 4; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 347. Notăm că instituția administrativă de conducere a liceelor, care a fost denumită „Comitet școlar” a fost constituită în baza Ordinului Ministrului Instrucțiunii Publice nr. 1.668 din 2 februarie 1923 dr. C. Angelescu.

49 Augustin Coman, *Personalul didactic și repartitia de ore pe anul școlar 1922-1923*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici-Loga” din Timișoara pe anul școlar 1922-1923*, publicat de Direcțiunea Școlii, p. 11; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 354.

50 Traian Raica, *In memoriam profesor dr. ing. Ioan Bejan (1922-1991)*, în *Univers Ingineresc*, nr. 19 (425), 1-15 noiembrie 2008, p. 1, vezi și în: <https://www.agir.ro/univers-ingineresc/numar-19-2008/> **Ioan Bejan** (n.: 20 august 1922, Brad, Regatul României-d.: 1991, Timișoara, România). Fiul Grațianei Boneu, căsătorită Bejan și al directorului Silviu Bejan. A urmat și absolvit prestigiosul Liceu „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara (1941). Apoi acesta a urmat și finalizat studii universitare prin Facultatea de Electromecanică din cadrul Școlii Politehnice din capitala Banatului (1946). Pentru rezultatele merituorii de care a dat dovadă a fost angajat în mediul universitar din Timișoara la Catedra de Termodinamică (1949) unde prin merite, dăruire, cercetare, a urcat treptele carierei universitare de la funcția de asistent drd. la aceea de șef lucrări, conferențiar dr. și în final profesor universitar dr. A susținut cercetări în domenii precum: termotehnică și mașini tehnice, cazane cu abur, termotehnică generală și a predat cursurile: Termotehnică generală, Mașini termice, Cazane cu abur.

întrunirii generale (congresul) a profesorilor din Banat, care a avut loc în acea zi în Caransebeș, susținând solicitările cadrelor didactice care au luat parte la eveniment și votând alături de acestea⁵¹. În întrunirea generală a membrilor Eforiei Internatului școlar din 18 mai 1923 cu majoritatea voturilor celor prezenți, printre care și cu votul profesorului S. Bejan, s-a decis transferarea instituției Internatului în administrarea publică a Primăriei Timișoara. În administrarea intereselor instituției urmau să fie cooptați din partea Eforiei profesorii dr. Nicolae Ilieșiu și Constantin Spălățelu așa cum propunea avocatul timișorean Emanoil Ungureanu⁵².

În anul școlar 1923-1924 și-a desfășurat demersul didactic personal la catedră al cărei titular a fost, având în încadrare 16 ore pe săptămână și a îndeplinit atribuțiile de dirigine la clasa a III-a. Deține și calitatea de membru în Comiteul școlar al liceului. A fost desemnat pentru a ocupa această poziție din partea consiliului profesoral⁵³. A activat ca membru evaluator în comisia județeană

A fost Doctor în Științe inginerești cu o cercetare finalizată prin susținerea tezei: *Contribuții la studiul transferului de căldură la țevi cu aripioare interioare*. S-a stins din viață în anul 1991.

51 *Informațiuni din Banat*, în *Școala Bănățeană*, anul I, nr. 1, 1 noiembrie 1922, p. 15-16. Printre problemele pe care prezidiul în fruntea căruia a fost ales profesorul și directorul Silviu Bejan le-a pus în discuția participanților la acest congres didactic bănățean au fost: reorganizarea învățământului comercial, aspecte privin ierarhia sistemului de educație din această parte de țară, unificarea administrativă a țării, înființarea și activitatea comitetelor școlare, salarizarea cadrelor didactice, fondul de pensionare și limitarea activității didactice maxim la vârsta de 60 ani, situația încadrării maiștrilor instructori și chestiunea revistei asociației cadrelor didactice din Banat. Printre profesorii caransebeșani care au susținut cuvântări cu acest prilej, amintim pe: Gheorghe Noaghea, Sabin Evuțianu, Gheorghe Neamțu, Iancu Călțun.

52 Nicolae Ilieșiu, *Timișoara Monografie istorică*, volumul I, p. 220; Vasile Rămneanțu, *Activitatea Primăriei municipiului Timișoara în perioada 1919-1940*, p. 368. Din mai sus remarcata Eforiei au mai făcut parte: Emanoil Ungureanu, Stan Vidirighin, Traian Barzu, Silviu Bejan, Ascaniu Crișan, Nicolae Ilieșiu, Emil Mihai, Atanasie Popovici, Constantin Splălățelu.

53 Augustin Coman, *Comitetul școlar pe anul 1923-1924*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici-Loga” din Timișoara Pe anul școlar 1923-1924*, publicat de Direcțiunea Școlii, Timișoara, Institutul de Arte Grafice „Cartea Românească” Societate Anonimă, 1924, p. 11; Idem, *Personalul didactic și repartitia de ore pe anul școlar 1923-1925*, în *Ibidem supra*, p. 14; Idem, *Tablorul diriginților și personalului administrativ al școlii*, în *Ibidem supra*, p. 16; Idem, *Situația elevilor publici la sfârșitul anului școlar 1923-1924*, în *Ibidem*, p. 23-24; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 389, 392, 394, 402.

a Examenului de absolvire a cursului superior din sesiunea septembrie a anului școlar 1923-1924⁵⁴. Consemnat în calitate de membru al Societății Istorice și Arheologice din Banat, calitate în care a luat parte în 1 aprilie 1923 la dezbaterile Statutelor sus-amintitei societăți. A activat în perioada 1923-1925 în cadrul acestei Societăți din Banat. Participă la întrunirile acesteia, la mese rotunde și simpozioane organizate de societate în acei ani. Totodată, îl întâlnim pe S. Bejan activând constant în Comisia de verificare anuală a demersurilor specifice desfășurate de Societatea istorică și arheologică din Banat, care a fost prezidată de către judecătorul dr. Alexandru Marta⁵⁵.

Invitat în calitate de acționar, a participat în 4 martie 1924 la debaterile și hotărârile care s-au luat în cea de-a 17-a adunare generală a acționarilor Institutului de Credit „Banca Timișoarei” Societate pe Acțiuni. A activat alături de alți acționari ai instituției financiare în comisia de cenzori, care a revăzut, verificat și contrasemnat Bilanțul întocmit de către Serviciul financiar-contabil al Băncii în ziua de 31 decembrie 1923. Documentul ce consemnează atât profitul care a fost înregistrat, cât și pierderile acumulate care s-au calculat în finalul anului 1923⁵⁶, a fost aprobat de către Direcțiunea instituției și a fost înaintat tuturor acționarilor.

54 Sabin Evuțianu, *Tabloul rezultatului Examenului de absolvire a cursului superior din sesiunea Septembrie 1923-1924*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici-Loga” din Timișoara Pe anul școlar 1923-1924*, publicat de Direcțiunea Școlii, Timișoara, Institutul de Arte Grafice „Cartea Românească” Societate Anonimă, 1924, p. 39-41; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 417-419. Comisia județeană constituită și-a desfășurat activitatea de evaluare și notare a rezultatelor elevilor din următoarele institute de învățământ: Liceul Piarist Timișoara, Liceul Romano-Catolic Arad, Liceul „Moise Nicoară”, Secția română și Secția maghiară din Arad, Liceul „Dragalina” din Oravița, Liceul „C. Diaconovici-Loga” Timișoara, Liceul „Traian Doda” Caransebeș, Liceul „Coriolan Brediceanu” Lugoj, Liceul „Gheorghe Lazăr” din Sibiu, Liceul „Mircea cel Bătrân” din Constanța, Liceul din Lugoj. Din comisia județeană prezidată de inspectorul școlar secundar S. Evuțianu au făcut parte: Bejan Silviu, Cilcer Ernest, Pfaf Mihail, Popescu Mihail, Roșiu Ioan, Șpitz Eugen.

55 *Înregistrarea notarială nr. 62/1925 a lui Titus Mălaiu, notar public din Timișoara*, în *Monitorul Oficial*, nr. 259, 24 noiembrie 1925, p. 13.193-13.195. Comisia de verificare a fost prezidată de judecătorul dr. Alexandru Marta și din aceasta mai făceau parte, printre alții, profesorii George Andrașiu și Silviu Bejan.

56 *Bilanțul încheiat la 31 decembrie 1923 al Institutului de Credit „Banca Timișoarei” Societate pe Acțiuni*, în *Monitorul Oficial*, nr. 33, 14 februarie 1924, p. 1.471. Menționăm că membrii în Comisia respectivă de cenzori au fost amintiți în 4 martie 1924: Dr. Bobb, Latter, Bernstein, Geza Löffler,

A fost ales din partea consiliului profesoral ca reprezentant al acestui organism didactic funcțional în Comitetul școlar al liceului în care activa pentru anul 1924-1925. De asemenea, facem precizarea că în același an școlar profesorul Silviu Bejan a îndeplinit atribuții dirigintelui clasei a IV-a. Norma didactică a fost de 15 ore de Limba română pe săptămână pe care le-a predat la elevii din clasele liceale I A, II B, III A, III B și IV⁵⁷. Tot în același an a fost numit și a activat ca evaluator pentru Limba română în cadrul comisiei de examinare a examenelor particulare din sesiunile anului școlar 1924-1925⁵⁸. A asistat în 24 februarie 1925 la funarealiile organizate de către Episcopia Ortodoxă din Arad pentru fostul eparhiot al acesteia, Episcopul Ioan I. Papp, alături de multe alte personalități bănățene, care l-au cunoscut, i-au fost fii suflatești, au activat în administrația eparhială sau în Institutul Pedagogic și Teologic tutelat în Arad de către Eparhia ortodoxă română⁵⁹. Alături de soția sa, Grațiana Bejan, a participat în 18 iulie 1925 la un bal de binefacere în sprijinul Azilului din Timișoara și a Societății Invalizi, Orfani și Văduve. Evenimentul amintit a fost organizat de către Consiliul de Administrație al Stațiunii și Băilor „Muschoung”⁶⁰. La începutul lunii septembrie 1925 S. Bejan a fost menționat în rândurile membrilor corespondenți ai Secției școlare a Astrei, fiind propus de către medicul sibian Gheorghe Preda pentru a deveni membru activ al acesteia⁶¹. Ales de către profesorii liceului, S. Bejan i-a reprezentat pe aceștia în Comitetul

Dr. Eugen Györbirő, Silviu Bejan, Chicos, Deutsch, R. Rezső.

57 Augustin Coman, *Comitetul școlar*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici-Loga” din Timișoara pe anul școlar 1924-1925*, publicat de Direcțiunea școlii, Timișoara, Institutul de Arte Grafice „Cartea Românească”, 1925, p. 11; Idem, *Personalul didactic și repartitia de ore pe anul școlar 1924-1924*, în *Ibidem supra*, p. 16-17; Idem, *Tabloul diriginților și personalului administrativ al școlii*, în *Ibidem*, p. 18; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 437, 442-443.

58 Augustin Coman, *Comisia examinatoare*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici-Loga” din Timișoara pe anul școlar 1924-1925*, p. 19; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 445.

59 † *Funarealiile Episcopului Ioan I Papp al Eparhiei ortodoxe a Aradului*, în *Biserica și Școala*, anul XLIX, nr. 5, 1 februarie 1925, p. 1-2.

60 M. L., *Viața la Băile Buziaș din Timiș*, în *Rampa*, anul VIII, nr. 2.322, 25 iulie 1925, p. 2.

61 Vasile Goldiș; Horia Petra-Petrescu, *Procesul verbal al celei de-a doua Sedințe plenare a Secțiilor literare și științifice ale Astrei (Cluj, 22 mai 1925)*, în *Transilvania*, anul 56, nr. 9-10, 1 septembrie 1925, p. 506.

școlar al instituției, prezidat în anul școlar 1925-1926 de către directorul Augustin Coman, respectiv și-a exercitat demersul didactic la catedră, predând 17 ore de Limba română pe săptămână la clasele: I A, II A și B, III B, IV, V. De asemenea, remarcăm numirea sa, atât în calitatea de diriginte pentru clasa a IV-a, cât și în comisia de examinare a elevilor particulari din sesiunile anului școlar mai sus menționat⁶². În conformitate cu *Decizia ministerială nr. 95.749 din 3 septembrie 1926* profesorul S. Bejan a fost reconfirmat în funcție începând cu data de 1 septembrie 1926 ca director al Liceului „Constantin Diaconovici Loga”⁶³.

Ca membru în adunarea generală a acționarilor Institutului de Credit și Economii „Banca Timișoarei”, Societate Comercială pe Acțiuni, a fost convocat pentru 31 decembrie 1926 în vederea constituirii statutare a comisiei de cenzori, care urma să desfășoare activitate de control, să verifice și să aprobe Bilanțul contabil al instituției⁶⁴. Un an mai târziu, cu sprijin politic și în baza calității de vechi membru al Partidului Național Liberal și cu deosebire a Filialei județene Timiș, profesorul Augustin Coman⁶⁵, de altfel, un

62 Augustin Coman, *Comitetul școlar*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici-Loga” din Timișoara pe anul școlar pe anul 1925-1926*, publicat de Direcțiunea școlii, Timișoara, Institutul de Arte Grafice „Cartea Românească”, 1926, p. 59; Idem, *Personalul didactic și repartitia de ore pe anul școlar 1925-1926*, în *Ibidem supra*, p. 62-63; Idem, *Tabloul diriginților și personalului administrativ al școlii*, în *Ibidem supra*, p. 64; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 483, 486-489.

63 *Decizia ministerială nr. 95.749 din 3 septembrie 1926*, în *Monitorul Oficial*, nr. 208, 18 septembrie 1926, 14.211; *Știri diverse*, în *Aurora*, anul VI, nr. 1.462, 20 septembrie 1926, p. 2. Acesta și-a câștigat drepturile sale pe funcția de director de liceu la Înalta Curte de Casație și Justiție din București demonstrând prin intermediul avocațiilor săi că a fost demis din funcție în mod samavolnic, abuziv și fără just temei, fiind astfel încălcată Legea de Oraganizare și Funcționare a Guvernului României, a Ministerului de Instrucțiune Publică și a Prefecturii Județului Timiș-Torontal. Pentru ministrul de resort a semnat secretarul de stat Eugen Otetelișanu.

64 *Contul de profit și pierderi al Societății „Băncii Timișoarei” Societate pe Acțiuni la 31 decembrie 1926*, în *Monitorul Oficial*, nr. 32, 12 februarie 1927, p. 1.820. Membri în comisia respectivă de cenzori au fost: Rudolf R. Deutsch, Philipp Bartoș, Silviu Bejan, Alexandru Barnstein, Gheorghe Crăciun, dr. Ștfen Chicoș, dr. Eugen Gjörbirö, Mihail Lalier, Stefan Sombó.

65 Atanasie Popovici, *Distribuția obiectelor de studiu și profesorii Școlii*, în *Anuarul Școlii Normale din Timișoara pe anul școlar 1919-1920*, Timișoara, Tipografia Huniadi, 1920, p. 6-7; Silviu Bejan, *Corpul profesoral*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici Loga” din*

mai vechi rival și competitor al profesorului Silviu Bejan, a fost numit de către ministrului de resort dr. Constantin Angelescu prin *Decretul regal nr. 2.734 din 17 septembrie 1927* la propunerea prefectului de Timiș Dimitrie Bălănescu. Astfel, în funcția de director era din nou instalat profesorul mai sus amintit, iar S. Bejan era rechemat la catedra sa⁶⁶. Inivitat în calitate de acționar și membru al Consiliului de cenzori, S. Bejan a asistat în finalul lunii decembrie 1927 la prezentarea situației contului de profit și pereri care au fost înregistrate pe anul 1927 de către Societatea Comercială Baanca Timișoarei, a cărei membru în adunarea generală a acționarilor a fost⁶⁷.

În atare context și cu încălcarea prevederilor hotărârii de la Înalta Curte de Casație și Justiție, profesorul S. Bejan a fost din nou înlocuit din funcție cu profesorul A. Coman. Nemulțumit de

Timișoara Anul școlar 1919-1920, publicat de Silviu Bejan, director, Timișoara, Tipografia Florea Stancovici, 1920, p. 4; Ioan Munteanu; Rodica Munteanu, *Timișoara Monografie*, Timișoara, Editura Mirton, 2002, p. 510-511; Vasile Rămneanțu, *Activitatea Primăriei municipiului Timișoara în perioada 1919-1940*, p. 487; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 109-110. Augustin Coman, (n.: 13 ianuarie 1884, Avrig, Comitatul Sibiu, Imperiul Austro-Ungariei-d. ?, 1968, Municipiul Timișoara, județul Timiș, Republica Socialistă România). Inițial cadru didactic secundar, iar mai apoi conferențiar universitar și profesor plin, atât în Școala Politehnică Timișoara, cât și în Școala Specială de Artilerie din același municipiu. A activat didactic în municipiul riveran cursului Begăi între 1919-1945, an când acesta a trecut în pensie. A fost fiul notarului de plasă din localitatea Avrig, a absolvit studiile liceale în Școala Normată din Sibiu, iar apoi familia sa a trecut în Vechiul Regat, unde tânărul Augustin Coman a urmat și absolvit Facultatea de Științe a Universității București. A absolvit studiile universitare în anul 1902 și a susținut câțiva ani mai târziu, examenul de capacitate didactică, în anul 1908. Între 1908-1919 a fost încadrat ca profesor de matematică în Liceului „Ion I C Brătianu” din Pitești. A fost încadrat la solicitarea sa începând cu 1 septembrie 1919 de către Consiliul Dirigent în funcția de profesor de matematică, inițial în Școala Normală din Timișoara (1919), iar apoi în Liceul „Constantin Diaconovici Loga”. A fost director numit al liceului în perioada 1922-1926 și 1927-1928.

66 *Decret regal nr. 2.734 din 17 septembrie 1927*, în *Monitorul Oficial*, nr. 220, 5 octombrie 1927, p. 13.269; *Informațiuni din Timișoara*, în *Aurora*, anul VII, nr. 1.780, 7 octombrie 1927, p. 2; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 109, 607. Decretul a fost semnat în numele suveranului român Mihai I de către membrii Înaltei Regente, A.S. R. Principele Nicolae al României, Î.P.S. dr. Miron Cristea, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și judecătorul Înaltei Curții de Justiție și Casație, Gheorghe Buzdugan.

67 *A XXI Adunare generală ordinară a Societății Comerciale „Banca Timișoarei”*, în *Banatul*, anul III, nr. 1, 1928, p. 16.

această măsură, de altfel abuzivă, S. Bejan a intentat proces în instanță, inițial la Curtea de Apel din Timișoara împotriva deciziei ministeriale în baza căreia a fost retras din fruntea liceului. Ca urmare a constatării în Instanța de Judecată a abuzului efectuat împotriva directorului S. Bejan, partea ministerială a strămutat procesul în București, sperând, poate că în acest fel profesorul Bejan, descurajat, va renunța. Însă, tenace, acesta a continuat demersurile specifice în instanță. Urmare a judecării speței respective la Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a decis repunerea sa în funcția pe care acesta o ocupase. Astfel, Înalta Curte de Casație și Justiție a solicitat Secretariatului General al Ministerului Instrucțiunii Publice din București numirea profesorului S. Bejan în drepturile sale legale și rechemarea imediată la catedră a lui Augustin Coman, profesor de matematici în același liceu⁶⁸.

În baza *Deciziunii ministeriale nr. 162.046 din 30 noiembrie 1928*, S. Bejan a fost numit pe funcția de conducere a liceului „Constantin Diaconovici Loga” de către titularul Ministerului Instrucțiunii Publice din primul Guvern prezidat de către dr. Iuliu Maniu, universitarul ieșean dr. Nicolae Costăchescu. Astfel cu începere din 20 noiembrie acel an școar, ca urmare a planului de activitate pe care l-a prezentat în fața Comisiei ministeriale, acesta l-a înlocuit în funcția de conducere pe profesorul Augustin Coman, cu punerea imediată în aplicare a deciziei ministeriale fiind mandatat inspectorul școlar secundar Sabin Evuțianu⁶⁹. În a doua parte a lunii iunie 1929 directorul S. Bejan a fost numit inspector onorific de vânătoare pentru județul Timiș, în baza *Deciziei ministeriale nr. 69.888/iunie 1929* a titularului Agriculturii și Domeniilor, înlocuindu-l în această demnitate pe medicul timișorean Corneliu Spătaru⁷⁰. A fost numit în baza deciziei ministrului dr. N. Costăchescu, în 22 iunie 1929, vicepreședinte și membru al Comisiei de Bacalaureat din Târgu Mureș, unde acesta a desfășurat

68 V. Zora, *Politica școlară în Banat*, în *Adevărul*, anul XLI, nr. 13.523, 19 ianuarie 1928, p. 3.

69 *Deciziunea ministerială nr. 162.046 din 30 noiembrie 1928*, în *Monitorul Oficial*, Partea I, nr. 273, 6 decembrie 1928, p. 10.350; *Informațiuni școlare*, în *Universul*, anul XLVII, nr. 286, 8 decembrie 1928, p. 4. Reținem, în acest context, că profesorul Augustin Coman, a fost membru al Partidului Național Liberal, cadru didactic de Matematică în Liceul „Constantin Diaconovici Loga” Timișoara. În anii ’30 acesta a predat matematica, atât în Politehnica din Timișoara, cât și în cadrul Școlii Speciale de Artilerie din același oraș. Între 1933-1937 acesta a fost Primar al Timișoarei.

70 *Decizia ministerială nr. 69.884/iunie 1929*, în *Monitorul Oficial*, Partea I, nr. 147, 8 iulie 1929, p. 5.056.

activitatea specifică de examinare a cunoștințelor și competențelor elevilor absolvenți de liceu⁷¹. În 3 martie 1930 a fost menționat ca membru de drept din partea învățământului secundar în Consiliul municipal Timișoara⁷². A făcut parte din rândurile oficialităților timișorene cu prilejul organizării de către Directoratul ministerial al Banatului, în frunte cu Sever Bocu, Prefectura județului Timiș și Garnizoana Timișoara, a ceremonialului comemorativ închinat memoriei eroilor în ziua de 29 mai 1930, eveniment care s-a derulat în Piața Unirii. Cu acest prilej, Silviu Bejan a susținut o alocuțiune cu caracter comemorativ⁷³.

A fost numit de către conducerea Directoratului ministerial nr. IV. Secretariatul general Cluj în 21 iunie 1930 pentru a face parte din Comisia națională nr. 52 a Examenului de Bacalaureat. A activat pe perioada desfășurării examinării și a prezentării rezultatelor acesteia la Liceul Teoretic „Decebal” din Deva, acolo unde

71 *Comisiunile examenului de Bacalaureat în Regiunea a III a de Învățământ Cluj*, în *Adevărul*, anul XLII, nr. 13.956, 24 iunie 1929, p. 3. Comisia de Bacalaureat și-a avut sediul în localul Liceului „Alexandru Papiu Ilarian” din Târgu Mureș. Aceasta a fost prezidată de universitarul clujean dr. Silviu Dragomir, iar vicepreședinte a fost directorul timișorean Silviu Bejan. Membri ai comisiei au fost profesorii: Ioan Bodog, Ioan Boeriu, Maria Georgescu din Târgu Mureș,, Constantin Gorgescu din Craiova, Petru Cheroabașiu din Dej.

72 *Decizia ministerială nr. 2.763 C din 3 martie 1930*, în *Monitorul Oficial*, Partea I, nr. 53, 6 martie 1930, p. 1.781. Ceilalți membri numiți în Consiliul Municipiului Timișoara în temeiul aceleiași decizii semnate de către ministrul Eduard Mirto au fost: inginer Victor Vâlcovici, rectorul Școlii Politehnice Timișoara, institutorul Iuliu Onu, revizor școar județean, reprezentant al învățământului primar, dr. Iosif Schuetz, reprezentant al învățământului confesional particular, preot dr. Patriche Țiucra, protopop al Oficiului Protopopial ortodox român din capitala Banatului, preot Roman Gheorghe Munteanu, protopop al Oficiului protopopial greco-catolic român Timișoara, Roman Matei Ferch, canonic al Eparhiei Romano-Catolice din Timișoara, jurist dr. Ioan Oprea, președintele Camerei de Industrie și Comerț din județul Timiș, inginer Stan Vidrighin, președintele Camerei de Agricultură a județului Timiș, dr. Ioan Baltescu, din partea Uniunii Generale a Patronatului.

73 *Ziua Eroilor serbată la Timișoara*, în *Dimineața*, anul XXVI, nr. 8.420, 2 iunie 1930, p. 9. În acea zi, cu prilejul ceremonialului organizat de către Directoratul ministerial al Banatului în Guvernul României, au prezentat alocuțiuni omagiale, printre alții: Sever Bocu, general I. Constantinescu, comandantul Diviziei de Infanterie din Timișoara, colonel Dănilă, comandantul Regimentului 5 Vânători de Munte din Garnizoana Timișoara, general de divizie în retragere Gheorghe Domoșneanu, fost comandant al Diviziei 19 Infanterie din Timișoara și fost Primar al Municipiului, directorul Silviu Bejan, dar și alte personalități regionale și locale.

menționata comisie și-a avut sediul. În acea sesiune de bacalaureat din luna iunie 1930 au fost arondați pentru a susține probele examenului maturității lor absolvenții liceelor din Brad, Deva, Orăștie și Petroșani⁷⁴. A participat în cadrul lucrărilor Consiliului municipal Timișoara prezidat de către primar dr. Coriolan Baltă în 16 septembrie 1930. A fost desemnat din partea comitetelor școlare secundare din municipiul reședință de județ, respectiv a fost nominalizat de noul primar să facă parte din comisia de supraveghere a celor 10 întreprinderi aflate în subordinea nemijlocită a Primăriei municipiului Timișoara⁷⁵.

În calitatea sa de consilier de drept al municipiului Timișoara, a participat la dezbaterile Adunării generale a Cooperativei funcționarilor publici, făcând parte din comisiile statutare care au prezentat membrilor raportul anual general de activitate. După aprobarea unor modificări la statutele de organizare și funcționare, a fost ales noul consiliu de administrație al acestei structuri socio-profesionale. S. Bejan a mulțumit organizatorilor pentru onorarea care i-a fost făcută prin desemnarea și alegerea sa în comitetul Cooperativei funcționarilor publici din Timișoara în primele zile ale lunii martie 1931⁷⁶. În decursul aceleiași luni, S. Bejan era numit în Comisia de examinare a învățătorilor din cadrul Directoratului Regional de Învățământ Timișoara, care urmau să susțină examenul de promovare a definitivatului în învățământ⁷⁷.

Semnalăm că în contextul vizitei efectuate de către premierul român Nicolae Iorga în primăvara anului 1931 în Timișoara, acesta a vizitat în calitatea sa de ministru de resort, printre alte instituții

74 *Comisiunile de Bacalaureat din Sesiunea iunie 1930*, în *Adevărul*, anul XLIII, nr. 14.260, 24 iunie 1930, p. 3; *Comisiile de Bacalaureat din Sesiunea iunie 1930*, în *Universul*, anul XLVIII, nr. 141, 24 iunie 1930, p. 6; *Comisii naționale de Bacalaureat*, în *Dimineața*, anul XXVI, nr. 8.442, 24 iunie 1930, p. 2. Din respectiva Comisie de Bacalaureat menționăm pe: universitarul clujean dr. Gheorghe Dicușcu, Eugenia Breazu și Enea Zeflean (Alba Iulia), Suzana Hristescu (Deva), Enea Ghiurchescu (Brad), Constantin Ciocan (Sibiu), Ioan Radu (Dumbrăveni).

75 *Ședința noului Consiliu comunal din Timișoara*, în *Universul*, anul XLVIII, nr. 228, 20 septembrie 1930, p. 8.

76 B., *Adunarea generală a Cooperativei funcționarilor publici din Timișoara*, în *Dimineața*, anul XXVII, nr. 8.695, 9 martie 1931, p. 10.

77 *Membrii Comisiunilor examenului de Definitivat pentru învățători din martie 1931*, în *Curentul*, anul IV, nr. 1.125, 14 martie 1931, p. 2; *Comisiunile examenului de Definitivat pentru învățători*, în *Universul*, anul XLIX, nr. 69, 14 martie 1931, p. 4. Din respectiva Comisie au făcut parte: Atanasie Popovici, Silviu Bejan, A. Bona, Aurel Contrea, Gheorghe Drăghicescu, O. Pop.

de învățământ primar și secundar, și Liceul „C. Diaconovici Loga”. A fost întâmpinat și salutat de către directorul S. Bejan și de membrii comitetului școlar, așa cum rezultă și din imaginile care s-au păstrat în arhiva familiei Bejan și în arhiva școlii⁷⁸. Alături de alți membri ai elitei locale din Banat a luat parte la solemnitatea dezvelirii și inaugurării la Timișoara, în 28 iunie 1931, a monumentului fruntașului bănățean Emanoil Ungureanu⁷⁹. S-a confruntat ca director cu o situație deosebită, atunci când, în cursul zilei de 29 septembrie 1931, minorul de doar 13 ani Fernand Varduca, fiu de judecător și elev al școlii a îndreptat un revolver proaspăt achiziționat spre unul dintre colegi (Aurel Moise), răbindu-l grav. În urma acestei situații de neacceptat, directorul Silviu Bejan a convocat Consiliul profesoral al liceului, care a emis un comunicat de presă și a comunicat familiei elevului F. Varduca decizia de exmatriculare a vinovatului, fără drept de reînmatriculare la acest liceu. Alături de elevul Fernand Varduca a fost exmatriculat și colegul acestuia Aurel Lupan, care a vândut fiului de judecător respectiva armă⁸⁰.

Ca vicepreședinte a activat în cadrul Comisiei naționale de Bacalaureat nr. 37 în Sesiunea de toamnă (septembrie 1932). Comisia și-a desfășurat demersurile specifice de examinare și evaluare în clădirea Liceului „Constantin Diaconovici Loga”. A fost prezidată de către universitarul ieșean dr. Ioan Simionescu, care a fost secondat de profesorii Silvestru Cioflec și Silviu Bejan. Acestei comisii i-au fost arondați elevii absolvenți din licee aflate în orașele Arad, Caransebeș, Lugoj, Oravița, Timișoara⁸¹.

78 Sabin Evuțianu, *Clipe trăite*, prezentată de Anton Ilica, p. 95; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 588; Tihomir Milin; Cristian Peia; Caius Daniel Scaueriu, *În căutarea timpului trecut școli ale Timișoarei*, Timișoara, Editura ArtPress, 2024, p. 218. Într-o zi de sâmbătă, 2 mai 1931, alături de suveranul român Carol al II-lea, premierul român Nicolae Iorga, a vizitat Prefectura județului Timiș, Politehnica din Timișoara, Episcopia romano-catolică din Timișoara, Protopopiatul ortodox român Timișoara, Școala de Artilerie din localitate, Liceul „Constantin Diaconovici Loga”, dar și alte instituții.

79 *Solemnitatea dezvelirii și inaugurării Monumentului lui Emanoil Ungureanu*, în *Dimineața*, anul XXVII, nr. 8.805, 1 iulie 1931, p. 10; I. Țarină, *Dezvelirea bustului lui Emanoil Ungureanu la Timișoara*, în *Curentul*, anul IV, nr. 1.229, 1 iulie 1931, p. 3.

80 *Tragică nenorocire la un liceu din Timișoara*, în *Universul*, anul XLIX, nr. 265, 2 octombrie 1931, p. 10; *O crimă din imprudență la liceul din Timișoara*, în *Dimineața*, anul XXVII, nr. 8.898, 2 octombrie 1931, p. 11.

81 *Examenle de Bacalaureat, Sesiunea septembrie 1932*, în *Dimineața*,

A semnat în Cluj în ziua de 4 ianuarie 1933 chemarea de constituire a Frăției Ortodoxe Române-asociație cultural național-creștină a mirenilor și elitei ortodoxe din Transilvania și Banat, care s-a înființat sub prezidiul prestigiosului universitar clujean, dr. și important om de cultură și litere în decadele interbelice, Sextil Pușcariu. Instituția avea program, scop și obiective similare ale cu cele ale Asociației Generale a Românilor Uniți cu Roma⁸². Membru în Comisia de examinare care a fost instituită pe 21 aprilie 1933 prin Ordinul Ministerului de Instrucțiune Publică și Culte în vederea evaluării candidaților înscriși la examenul de înaintare la gradul didactic II a învățătorilor din România, cu deosebire a aceloră din zona Banatului⁸³. Alături de ceilalți membri ai Comisiei de evaluare din care a făcut parte a semnat rezultatele examinării și propunerea de înaintare a candaților care au promovat examenul, pentru a li se conferi gradul didactic II în Regiunea Școlară din Timișoara începând cu ziua de 3 mai 1933. Din această comisie regională au mai făcut parte: Teodor Mariș, profesor de Pedagogie la Școala Normală Arad și profesorul Laza Anțilă de la Școala Normală din Timișoara⁸⁴. În calitate de membru al consiliului

anul XXVIII, nr. 9.248, 25 septembrie 1932, p. 6; *Comisiile Examenului de Bacalaureat*, în *Universul*, anul XLIX, nr. 264, 25 septembrie 1932, p. 4; *Comisiunile examenului de Bacalaureat: sesiunea din septembrie 1932*, în *Calendarul*, anul I, nr. 169, 25 septembrie 1932, p. 2. Remarcăm că din respectiva Comisie de evaluare a Examenului de Bacalaureat au făcut parte profesorii: Silvestru Cioflec (inspector școlar general adjunct, Timișoara), Aurel E. Peteanu (Lugoj), Andrei Drăgulescu (Arad), Pulcherea Angheluță, Ioan Curea, Silvestru Cioflec, director de liceu, vicepreședinte (Timișoara).

82 Sextil Pușcariu, *Chemare către credincioșii Bisericii ortodoxe române*, în *Telegraful Român*, anul LXXXI, nr. 4-6, 14 ianuarie 1933, p. 1-2; *Chemare*, în *Biserica și Școala*, anul LVII, nr. 4, 22 ianuarie 1933, p. 2.

83 *Centrele și comisiunile examenului de înaintare la gradul didactic II pentru învățători*, în *Adevărul*, anul XLVII, nr. 15.122, 21 aprilie 1933, p. 2; *Examenul de înaintare la gradul II a învățătorilor din România*, în *Dimineața*, anul XXIX, nr. 9.449, 20 aprilie 1933, p. 14; *Comisiile de examinare pentru gradul didactic II*, în *Dreptatea*, anul VII, nr. 1.670, 20 aprilie 1933, p. 2; *Centrele și comisiunile examenului de înaintare la gradul didactic II a învățătorilor*, în *Calendarul*, anul II, nr. 349, 20 aprilie 1933, p. 5; *Ordinul Ministerului Instrucțiunii Publice*, în *Școala Vremii*, anul IV. Nr. 4, 1 aprilie 1933, p. 30. Din mai sus amintita Comisie de examinare-evaluare au făcut parte, urmare a numirii lor de către Minister prin *Ordinul nr. 50.528 din 3 aprilie 1933*: Teodor Mariaș, președinte (Arad), Silviu Bejan (Timișoara), Ștefan Damian (Făgăraș).

84 *Rezultatul examenului de înaintare la gradul II al învățătorilor din Regiunea Școlară Timișoara*, în *Școala Vremii*, anul IV, nr. 5, 1 mai 1933, p. 18-19. S-au înscris 58 candidați din localități bănățene și au fost

municipal din Timișoara, directorul S. Bejan, a fost reprezentant ales de către Asociația Profesorilor Secundari din județul Timiș-Torontal în respectivul organism al administrației publice locale condus de dr. Liviu Gabor. În această calitate și împreună cu alți colegi consilieri, S. Bejan a contestat hotărârea Primăriei Municipiului Timișoara, aceea de a desființa Căminul de Ucenici, care a fost donat de către Reuniunea femeilor române din capitala Banatului către Primăria Timișoara. În seria dezbaterilor care au avut loc cu acest prilej, directorul Bejan a observat că procedura nu era acceptabilă pentru o perioadă mai lungă de timp, pentru că, respectivul Cămin era frecventat de către elevi și studenți, care urmau cursuri școlare ori studii universitare în Timișoara, iar instituția, a fost una care le facilita cazarea și hrana la un preț acceptabil. Astfel că, primarul Timișoarei din acea perioadă, dr. L. Gabor la solicitarea directorului-consilier S. Bejan s-a angajat să revină în viitor asupra deciziei adoptate⁸⁵.

În temeiul *Decretului regal nr. 1.989 din 6 iulie 1933* Cancelaria ordinelor din cadrul Ministerului regal al Afacerilor Străine a conferit în numele suveranului român Carol al II-lea, mai multor personalități române care activau în cadrul învățământului secundar, printre care și directorului Silviu Bejan, Ordinul „Coroana României” în Grad de Cavaler⁸⁶. Conform *Decretului regal nr. 2.667 din 23 octombrie 1933*, profesorul Silviu Bejan, cadru didactic titular, a fost numit în funcția de director definitiv al Liceului de Băieți „Constantin Diaconovici Loga” Timișoara⁸⁷. În aprilie 1934 a vorbit în numele Astei din Timișoara în cadrul cercului religios-cultural în comuna timișoreană Giarmata, unde a expus în fața asistenței întrunite la sediul local al Cercului comunal al Astei, un viu discurs în care s-a pronunțat cu argumente

declarații promovate și propuși pentru a le fi acordat gradul didactic II 37 dintre participanții la examinare, ceilalți urmând să susțină examenul în anul care va urma.

85 *Primăria Timișoara a desființat un Cămin de Ucenici*, în *Lupta*, anul XII, nr. 3.445, 22 aprilie 1933, p. 3.

86 *Decret regal nr. 1.989 din 6 iulie 1933*, în *Monitorul Oficial*, Partea I, nr. 162, 18 iulie 1933, p. 1.788.

87 *Decret regal nr. 2.667 din 23 octombrie 1933*, în *Monitorul Oficial*, Partea I, nr. 255, 4 noiembrie 1933, p. 6.884; *Informațiuni din Timișoara*, în *Îndreptarea*, anul XVII, nr. 229, 24 octombrie 1933, p. 3; *Știri școlare din Timișoara*, în *Dimineața*, anul XXIX, nr. 9.648, 6 noiembrie 1933, p. 6; *Numire*, în *Lupta*, anul XII, nr. 3.568, 17 septembrie 1933, p. 2.

cu privire la emanciparea socială, economică și educațională a femeilor din țara noastră⁸⁸.

Ca membru, a asistat în 1 iulie 1934 la întrunirea generală anuală a Automobilului Club Regal Român, Filiala Banat-Crișana. Cu acest prilej președintele Clubului Anton Mocioni a prezentat raportul general pentru anul de activitate încheiat, respectiv a propus pe ordinea de zi a adunării generale a membrilor alegerea noului comitet de conducere. La propunerea dr. Liviu Gabor, fost primar al Municipiului, au fost aleși noi membri în Comitetul de direcție, între care, printre ei aflându-se și profesorul S. Bejan, dar și inspectorul general școlar S. Evuțianu⁸⁹. În luna octombrie 1934 a organizat împreună cu profesoara Maria Theodorescu, directoarea Liceului „Carmen Sylva” din Timișoara și cu sprijinul câtorva colegi (dr. Nicolae Ilieșiu și dr. Ioan Roșiu) comemorarea fostului suveran Alexandru I al Iugoslaviei, soțul principesei Maria a României și cumnatul suveranului român Carol al II-lea. Regele Alexandru I al Iugoslaviei a fost victimă a unui atentat comis asupra sa în Franța, la Marsilia în 9 octombrie 1934. Cu acest prilej serviciul divin a fost oficiat de P.C. Sa Părintele Ioan A. Imbroane. În cuvântul adresat asistenței, acesta a pus în evidență, atât viața, cât și faptele suveranului dispărut. Ulterior, profesorul dr. Nicolae Ilieșiu a trecut în revistă relațiile pe care fostul suveran iugoslav le-a avut cu Casa regală a României.

„[...] Un grup de 5 fete originare din Banatul iugoslav a expedit la Belgrad o telegramă de condoleanțe Reginei Maria a Iugoslaviei. Pioasele solemnități de la Timișoara se datoresc inițiativei d-nei. Maria Theodorescu și d-lui. Silviu Bejan, directorii celor două licee”⁹⁰.

S-a implicat în demersurile întreprinse de către inspectorul școlar șef al Regiunii 1 de Învățământ din capitala Banatului, profesorul S. Evuțianu, în vederea înființării Asociațiunii „Muzeului

88 *Cerc cultural-religios în Parohia ortodoxă Giarmata, în Biserica și Școala*, anul LVIII, nr. 17, 22 aprilie 1934, p. 8.

89 *Adunarea generală a Automobil-Clubului Banat-Crișana*, în *Universul*, anul 51, nr. 179, 4 iulie 1934, p. 2. Mai pe larg despre activitatea acestui Automobil Club Regal Român, Sucursala Banat-Crișana vezi informații detaliate în: Vlad Capotescu, *Automobilele în Timișoara interbelică*, Timișoara, Editura Waldpress, 2023, p. 16-18.

90 *Slujbe pentru comemorarea Regelui Alexandru I al Iugoslaviei la Timișoara*, în *Dimineața*, anul XXX, nr. 9.993, 22 octombrie 1934, p. 12. În vederea comemorării fostului suveran iugoslav Alexandru I în România s-au oficiat servicii divine în Alba Iulia, Sibiu, Făgăraș, Râșnov, Orăștie, Petroșani, Timișoara, Baia Mare în a doua parte a lunii octombrie 1934,

Școlar al Regiunii 1 de Învățământ Timișoara”, structură asociativă a cadrelor didactice bănățene în care acesta a îndeplinit atribuții, atât în calitate de membru fondator, cât și membru în consiliul de administrație, respectiv în comitetul de direcție. Demersul acesta a avut loc în perioada 13 iunie-27 noiembrie 1934⁹¹.

În cursul anului 1933, în baza Convenției școlare semnate între Regatul României și Regatul Iugoslaviei privind Regimul școlilor minorităților din Banat, s-a reglementat problema educației pentru minoritari pe ambele părți ale graniței dintre cele două state. În temeiul acestui acord, profesori din ambele țări sunt autorizați să desfășoare activitate didactică pentru minoritatea pe care o reprezintă. Primirea cadrelor didactice de origine sârbă s-a făcut, atât în Școala Normală din Timișoara de către profesorul dr. Atanasie Popovici, directorul acesteia, cât și în Liceul „Constantin Diaconovici Loga” de către directorul Silviu Bejan⁹². Alături de alte personalități timișorene a întâmpinat în 4 februarie 1935 în Gara din Timișoara, alături de alți membrii ai filialei județene Timiș ai Ligii culturale, pe universitarul bucureștean dr. Nicolae Iorga, președintele Ligii culturale, aflat în drum către Paris. Universitarul și academicianul N. Iorga, fost premier, a susținut o alocuțiune pentru cei de față, în salonul oficial al Gării „Domnița Elena”. Oratorul a mulțumit asistenței pentru primirea făcută și i-a asigurat pe cei prezenți de susținerea și amicitia sa, îndemnându-i la muncă temeinică pentru consolidarea situației economice a țării⁹³.

91 Tribunalul județean Timiș-Torontal, Secția I, *Sentința judecătorească nr. 603 din 27 noiembrie 1934*, în *Monitorul Oficial*, Partea a II-a, nr. 54, 5 martie 1935, p. 1.582-1.583; *Asociațiunea „Muzeul școlar al Regiunii 1 Timișoara”*, în *Universul*, anul 52, nr. 69, 11 martie 1935, p. 6; *Înființarea Muzeului școlar al Regiunii 1 de Învățământ din Timișoara*, în *Curentul*, anul VIII, nr. 2.558, 18 martie 1935, p. 10; Sabin Evuțianu, *Clipe trăite*, prezentată de Anton Ilica, Arad, Editura Universității „Aurel Vlaicu”, 2013, p. 98, 111-112, 231. Din rândurile celor care au făcut parte din această Asociațiune constituită în perioada 13 iunie-27 noiembrie 1934 sub îndrumarea inspectorului general șef S. Evuțianu, menționăm pe: S. Evuțianu (președinte), Dumitru Buraiu (secretar), Silviu Bejan, Ludovic Ciobanu, Silvestru Cioflec, Elvira Drăghiceanu, Nicolae Ilieșiu, Nicolae Jucu, Ioan Musteșiu, Atanasie Popovici, Nicolae Stoiu (membri).

92 *Profesorii sârbi din România și-au început activitatea*, în *Dimineța*, anul XXXI, nr. 10.131, 11 martie 1935, p. 13; Sabin Evuțianu, *Clipe trăite*, prezentată de Anton Ilica, p. 118, 518; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 16; Idem, Tihomir Milin; Cristian Peia; Caius Daniel Scaueriu, *În căutarea timpului trecut școli ale Timișoarei*, p. 218.

93 *D-l. Profesor Nicolae Iorga în trecere prin Timișoara*, în *Adevărul*, anul XLIX, nr. 15.664, 7 februarie 1935, p. 2.

Amintim că la împlinirea vârstei de 50 de ani (1935), celebrul poet și editor bănățean Petru Encovetti Oance i-a dedicat directorului Bejan o poezie pe care a și publicat-o în ziarul *Vasiova*, al cărui redactor era, în care a elogiat activitatea depusă de către directorul Bejan în serviciul învățământului secundar bănățean, în general, a celui timișorean, în special⁹⁴.

Ca urmare a investirii definitive a profesorului de Științe naturale S. Evuțianu în funcția de inspector școlar general al județului Timiș Torontal și Inspector Șef al Regiunii de Învățământ nr. 1 din Timișoara, în 20 mai 1935, acesta a fost serbat de către Corpul didactic primar și secundar în cadrul unui banchet la care a luat parte și directorul S. Bejan. Evenimentul s-a consumat pe 18 iunie 1935 în Grădina Auto-Clubului Regal din Timișoara. Prieten bun cu sărbătoritul, cu care fusese și coleg de cancelarie la Preparandia din Arad și apoi la liceul timișorean, Silviu Bejan l-a felicitat călduros⁹⁵, relevând meritele de necontestat ale profesorului și inspectorului școlar secundar Evuțianu, care au stat la baza numirii sale de către Ministerul Instrucțiunii Publice din București în înalta demnitate pe care o va ocupa⁹⁶.

A asistat ca invitat de onoare și conferențiar la cele două serii ale cursurile de vară care au fost organizate de către Asociația „Tineretul Învățătoresc” din România în perioada 21 iulie-11 august 1935 în stațiunea balneoclimaterică Băile Lipova. Evenimentul s-a desfășurat cu sprijinul material al Asociației Generale a Învățătorilor din România, care în acea perioadă era condusă de către Dumitru V. Țoni și institutorul Teodor Iacobescu din Cetatea-Albă. Au luat parte la această manifestare 80 de cadre didactice din țară, iar prelegerile au fost desfășurate în perioada sus amintită pe două serii. Participanții au fost cazați în condiții deosebite în Vilele „Gloria” și „Central” din respectiva localitate. Bun orator, S. Bejan a capacitat asistența cu alocuțiunea pe care a

94 [Petru E. Oance], *La aniversarea vârstei de 50 de ani a M.O.D. Silviu Bejan, directorul Liceului „C. Diaconovici-Loga”-Timișoara*, în *Vasiova*, 1 ianuarie 1935; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 99.

95 Anton Ilica, *Istoricul Preparandiei din Arad De la Școala regească preparandială Greco-neuinită a națiunii române la Liceul Pedagogic „Dimitrie Țichindeal”*, Arad, p. 401.

96 *Sărbătorirea unui conducător al Școlii bănățene*, în *Dimineața*, anul XXXI, nr. 10.235, 25 iunie 1935, p. 10; Sabin Evuțianu, *Clipe trăite*, prezentată de Anton Ilica, p. 124-125. La acest Banchet organizat în Grădinile Auto-Clubului Regal Român, Filiala Banat-Crișana, au luat parte mai bine de 300 de invitați în acea după-amiază de 18 iunie 1935.

susținut-o în fața asistenței, în care a prezentat metode didactice eficiente și modalități de aplicare ale noului regulament școlar pentru învățământul primar, secundar, normal și seminarial din România⁹⁷.

În 5 octombrie 1935 a avut loc în Timișoara o adunare generală a Reuniunii femeilor române, în care s-a ajuns la hotărârea schimbării unora dintre articolele Statutului de funcționare a acestei instituții. De asemenea, au avut loc alegeri pentru desemnarea unei noi președintă, aceasta în condițiile în care, vechea președintă Alexandrina Vidrighin, anunțase că nu mai candidează. Astfel s-a format un nou comitet în fruntea căruia a fost aleasă Aurelia Ciobanu. Între 1935-1940 din această structură de conducere a făcut parte și Grațiana Bejan, soția directorului S. Bejan⁹⁸.

Aflat în Cluj în 23 noiembrie 1935, a semnat alături de multe alte personalități Chemarea Patronatului și Oamenilor de afaceri din Transilvania și Banat în vederea consolidării și reorganizării sistemului de creditare conform noilor propuneri ale conducerii Filialei Cluj a Băncii Naționale a României⁹⁹. Începând cu anul 1936 familia Bejan a deținut un automobil personal, așa cum rezultă și din consemnările de familie, respectiv din pozele care s-au păstrat în arhiva familiei și care ne-au fost puse la dispoziție grație amabilității profesorului timișorean T. Milin¹⁰⁰. În baza *Decretului regal nr. 242 din 26 ianuarie 1937* a fost numit pentru o perioadă de trei ani în Comisia națională de analiză, soluționare și sancționare a abaterilor membrilor Corpului didactic, subcomisia pentru învățământul secundar din Regiunea I de Învățământ Timișoara¹⁰¹.

97 I. Banciulescu, *Închiderea Cursurilor de Vară ale Asociației „Tineretul Învățătoresc” din România*, în *Dimineața*, anul XXXI, nr. 10.286, 15 august 1935, p. 12. Această asociație era o filială a Asociației Generale a Învățătorilor din România prezidată în acea perioadă de către Dumitru V. Țoni sprijinit de către un Comitet național de direcție în frunte cu Ion Mihalache și Teodor Iacobescu.

98 Vasile Rămneanțu, *Activitatea Reuniunii femeilor române din Timișoara și provincie în perioada 1930-1940*, în *Analele Banatului*, Serie Nouă, Arheologie-Istorie, X-XI, 2002-2003, p. 518-519. Notăm că în temeiul Statutelor Reuniunii au fost aleși cinci bărbați în Comitet, iar unul dintre aceștia a fost directorul Silviu Bejan.

99 *Pentru Creditul românesc din Ardeal și Banat*, în *Revista Economică*, anul XXXVII, nr. 47, 23 noiembrie 1935, p. 340.

100 Arhiva Familiei M. Bejan din Timișoara, documente, imagini, poze puse la dispoziția noastră prin mijlocirea profesorului timișorean Tihomir Milin. Pentru toți aceștia care au făcut posibilă realizarea istoriografică de față, exprimăm gratitudinea noastră.

101 *Decret regal nr. 242 din 26 ianuarie 1937*, în *Monitorul Oficial*,

Răspunzând solicitărilor adresate elitei bănățene de către universitarul clujean dr. Iuliu Moldovan, președintele în exercițiu al Astrei și eparhiotului ortodox al Eparhiei Caransebeș, P.S. dr. Vasile Lăzărescu, a luat parte în sala festivă a Liceului Comercial din Timișoara pe data de 28 februarie 1937 la adunarea generală de constituire a Regionalei „Astra Bănățeană”, prezidată de către Sabin Evuțianu, profesor de Științe naturale și inspector școlar general al Regiunii de Învățământ Timișoara. Evenimentul a fost onorat cu prezența medicului sibian Gheorghe Preda, vicepreședintele Comitetului central al Astrei, cu prezența P.S. Episcopului dr. Vasile Lăzărescu al Caransebeșului și a profesorului Constantin Kirițescu, secretar general al Ministerului Educației Naționale¹⁰². În urma unei decizii ministeriale a titularului Ministerului Cultelor și Artelor dr. C. Angelescu, care sub nr. 11.258 din 20 martie 1937 a transmis normele de aplicare ale Legii cultelor și artelor din 9 martie 1937, profesorul și directorul secundar S. Bejan din Timișoara a fost nominalizat în rândurile unui Grup de control privind monitorizarea aplicării timbrului teatral¹⁰³. Soții Grațiana și Silviu Bejan împreună cu fiul acestora, Ioan Bejan, au fost amintiți în *Curierul băilor* ca aflându-se în primele zile ale lunii august din anul 1937 în vacanță, în stațiunea arădeană Lipova¹⁰⁴. S. Bejan a fost numit de către ministerul Educației Naționale membru în Comisia de Bacalaureat din sesiunea iunie 1938. Acesta a activat în calitate de evaluator pentru Limba și Literatura română în Comisia nr. 1 Timișoara¹⁰⁵.

Partea I, nr. 26, 2 februarie 1937, p. 946; *Comisia națională de analiză, judecată, soluționare a situațiilor privind activitatea cadrelor didactice*, în *Dimineața*, anul XXXIII, nr. 10.837, 22 februarie 1937, p. 6.

102 Sabin Evuțianu, *Astra Bănățeană*, în *Luceafărul Revistă Culturală, Literară și Artistică*, anul III, nr. 3-4, 1 martie 1937, p. 105; Gheorghe Preda, *Activitatea „Astrei” în 25 ani de la Unire (1918-1943)*, Sibiu, Editura Astrei, Tiparul Institutului de Arte Grafice „Dacia Traiană”, 1944, p. 134.

103 *Decizia ministerială nr. 11.258 din 20 martie 1937*, în *Monitorul Oficial*, Partea I, anul CV, nr. 134, 15 iunie 1937, p. 5.460; *Controlul aplicării timbrului teatral*, în *Timpul*, anul I, nr. 41, 16 iunie 1937, p. 6.

104 *Noi sosiți la Băile Lipova*, în *Curentul*, anul X, nr. 3.420, 9 august 1937, p. 10.

105 *Comisiunile de Bacalaureat din Sesiunea iunie 1938. Inspectoratul Școlar Timișoara*, în *Curentul*, anul XI, nr. 3.734, 26 iunie 1938, p. 9. În acel an școlar, președintele onorific al Comisiilor de Bacalaureat din Județul Timiș-Torontal a fost inspectorul școlar general Sabin Evuțianu, secondat de către inspectorul adjunct Silvestru Cioflec.

În intervalul 18 ianuarie-22 februarie 1939 îl găsim membru în Comisia ținută de examinare a capacității pentru ocuparea și exercitarea primului grad în funcțiile publice din administrația Ținutului regal Timiș¹⁰⁶. Numirea sa în comisie a fost făcută de către rezidentul regal al Ținutului Timiș, dr. Alexandru Marta. Reținem și că a fost consemnat și a rămas drept model discursul inaugural al anului școlar 1938-1939 pe care directorul S. Bejan l-a rostit în ziua de 16 septembrie 1938. Mesajul acestuia, recomandările făcute cadrelor didactice, părinților, elevilor au fost și sunt exemple de bună practică și își păstrează actualitatea, dezvăluind cititorului convingerile pedagogice, tactul directorului, dublat de experiența la catedră a profesorului, elemente fundamentale de psiho-pedagogie socială, comportamentală, școlară, atitudinală, de profundă și temeinică înțelegere a oamenilor și a vremurilor care veneau¹⁰⁷.

Invitat în calitate pe care o avea, aceea de acționar, S. Bejan a participat la adunarea generală a acționarilor Institutului de Credit și Economisire „Banca Timișoarei”, societate comercială pe acțiuni (30 aprilie 1939). Adunarea a reales o serie de membri în rândurile consiliului de administrație, respectiv membri ai Consiliului de cenzori, conform statutului instituției, pentru o perioadă de un an. Printre cei aleși se regăsesc: Silviu Bejan, Eugen Lendvai, Adalbert Löw-Beer, Francisc Stricker, respectiv. Ca noi membri au fost aleși dr. Emil Szenes și dr. Liviu Gabor¹⁰⁸. La finalul lunii iunie 1939, este numit membru în Comisia Națională nr. 59 de Bacalaureat¹⁰⁹.

106 *Decizia nr. 9.255 din 7 martie 1940 a rezidentului regal dr. Alexandru Marta*, în *Monitorul Oficial*, Parta a II-a, anul CVIII, nr. 67, 19 martie 1940, p. 2.315; *Examen de capacitate de la Rezidența Ținutului regal Timiș*, în *România-Provincie*, anul II, nr. 218, 9 ianuarie 1939, 3. Din Comisia de examen prezidată de către secretarul general al Rezidenței Ținutului regal Timiș, dr. Gheorghe Ciupe, dr. O. Damienescu, șeful Serviciului Administrației Generale a Ținutului mai sus remarcat, Aurel Bobei, șeful Serviciului financiar-contabil au făcut parte profesorii timișoreni de excepție Silviu Bejan și dr. Nicolae Ilesiu.

107 *Deschiderea cursurilor la Școlile secundare din Timișoara*, în *Universul*, anul 55, nr. 254, 18 septembrie 1938, p. 12.

108 *Tribunalul județean Timiș-Torontal, Încheierea de ședință din 22 mai 1939*, în *Monitorul Oficial*, Partea a II-a, nr. 159, 13 iulie 1939, p. 6.714.

109 *Comisiile examenului de Bacalaureat teoretic în Ținuturile regale ale României*, în *Universul*, anul 56, nr. 172, 26 iunie 1939, 6; *Comisiunile de Examen pentru Bacalaureat*, în *Curentul*, anul XII, nr. 4.083, 25 iunie 1939, p. 10-11; *Comisia nr. 59 de Bacalaureat din Craiova-Ținutul regal Olt*, în *Timpul*, anul III, nr. 770, 25 iunie 1939, p. 10. Comisia aceasta și-a avut sediul în Liceul Teoretic „Carol I” Craiova (Ținutul regal Olt),

În urma înființării Eparhiei ortodoxe române a Timișoarei prin *Decretul regal din 7 noiembrie 1939*, directorul S. Bejan a fost ales ca membru de onoare al Secției culturale a acesteia. Adunarea generală s-a desfășurat în Duminica Tomei din 1940, sub oblăduirea P.S. Episcop dr. Nicolae al Oradiei, locțiitor la acea dată al Eparhiei ortodoxe a Timișoarei¹¹⁰. Participă ca membru al adunării generale a acționarilor Institutului de Creditare și Economisire „Banca Timișoarei”, Societate pe Acțiuni la întrunirea generală anuală din 19 aprilie 1940. Cu această ocazie, Silviu Bejan a fost reales în Comisia de cenzori, în urma propunerii statutare făcute de către inspectorul general S. Evuțianu și a dr. Liviu Gabor, fost primar al Timișoarei¹¹¹.

Din parcurgerea Registrelor școlare păstrate în arhiva Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” Timișoara, pentru perioada 1919-1940, putem desprinde și prezenta în mod selectiv cititorului, unele dintre convingerile și opiniile cu caracter pedagogic ale fostului director S. Bejan, care sunt de mare actualitate:

„[...] Profesorul să fie model în împlinirea datoriilor. Să fie punctual în toate lucrările sale, atât la intrarea în clasă, cât și la întrebarea lecțiilor; Să ne ajutăm unii pe alții, să apreciem munca colegilor, pentru că conlucrarea tuturor e baza dezvoltării fiecărei școli. Predarea profesorului să fie vie, plină de viață. Să fie stăpân pe material, să se pregătească pentru fiecare oră. Pentru că dacă el însuși pare că caută noțiuni și alege cuvinte, predarea devine chinuitoare și obositoare pentru elevi. Elevii să observe că

președinte de onoare a fost rezident regal Dinu Simian, iar din rândurile acesteia au făcut parte următoarele cadre didactice: Academician Constantin Rădulescu Motru din București (președinte), director S. Bejan din Timișoara (vicepreședinte), iar membri în comisie: Eliza Șteflea din Giurgiu, Gheorghe Ion Cioran din București, Elena Gheorghiu din Craiova, Toma Vasilescu din Slatina, Nicolae Mazilu din Târgoviște, Ion Dimitriu din Craiova, Virginia Stino din Fălticeni.

110 *† Necrolog Silviu Bejan*, în *Dacia*, anul II, nr. 104, 10 mai 1940, p. 3; *Informațiuni din Timișoara*, în *Biserica și Școala*, anul LXIV, nr. 20, 12 mai 1940, p. 170; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 107.

111 Tribunalul județean Timiș-Torontal, Secția a III-a Registul general al firmelor și societăților comerciale, *Încheierea de ședință nr. 45/6/1940 din 8 mai 1940*, în *Monitorul Oficial*, Partea a II-a, anul CVIII, nr. 137, 16 iunie 1940, p. 5.575. A fost ales în 19 aprilie 1940 fiindu-i confirmat statutul specific. S-a stins din viață în 6 mai 1940, dată la care era, conform Statutului mai sus-amintitei societăți comerciale, membru în exercițiu al Consiliului de cenzori.

profesorul se ocupă pasionat de obiect, să înțeleagă ei că atenția și purtarea lor bună îl animează pe profesor, iar nepăsarea și neatenția îl supără, îl indispune. Vorba monotonă, anemică, și pe elev îl face nepăsător. Numai profesorul, pe care elevii îl iubesc și îl cinstesc, va avea efect durabil asupra lor. Și această cinste numai prin împlinirea conștiințioasă a datoriei o putem câștiga.

Munca superficială, nesiguranța în predare strică foarte mult autorității profesorului – și chiar elevii mai mici își pierd încrederea în profesor; Profesorul trebuie să mai aibă cultură morală, iubire, bunăvoință și răbdare. Înzestrat cu aceste calități va deveni elevilor model, autoritate, fără de care nu se poate educa. Sânguință, punctualitate, însuflețire și devotament să vadă elevii în dascălii lor. Elevii să înțeleagă că timpurile de agitație războinică au trecut și pe toți ne așteaptă munca serioasă.

Profesorul trebuie să dovedească că nu aplică hotărârile numai de dragul autorităților, ci din datoria către un stăpân mai înalt, supus fiind unor legi superioare. Aceasta îi asigură profesorului autoritatea adevărată în urma energiei interne, care se revarsă asupra tuturor manifestațiunilor sale. Personalitatea profesorului să fie model: blând cu ceilalți, pe care-i conduce, și sever cu sine, iar nu invers: blând cu sine și sever cu alții; Notele să se treacă în cataloage la toate materiile, ca astfel profesorii, în special dirigintele clasei, să fie oricând în situația de a da informații precise despre fiecare elev, când se cere aceasta. Să nu se desconsidere supravegherea din timpul recreației, dintre ore. Diriginții să desemneze monitori dintre elevii cei mai buni care să susțină ordinea în clasă și pe coridoare. Monitorii de clase vor fi desemnați pentru un semestru, iar pentru susținerea ordinii pe coridoare se desemnează câte trei monitori de clasă care fac de serviciu săptămânal și alternativ; Profesorii în general și dirigintele în special vor da atenția cuvenită și curățeniei în ce privește îmbrăcămintea elevilor, cum sunt hainele, ghetele, gulerul, cămașa și batista, apoi aerisirea regulată, curățarea pereților și a băncilor, aruncarea de hârtii și de rămășițe de mâncare precum și ținerea în curățenie a closetelor. Nu avem destule argumente spre a îndemna pe domnii profesori să controleze lectura elevilor după posibilitate, interesându-se la părinți despre tot ce face școlarul acasă, pentru că școala fără familie nu poate educa cu rezultat; Pe lângă toate acestea am ajuns azi acolo, că din discuții mărunte, fără importanță, dar de multe ori nesocotite, membrii unui corp didactic, care petrec 4-5 ore pe zi împreună, au aflat de bine să-și spele rufele în

publicitate, înaintea lumii străine de noi. Mic și mare are să aducă la cunoștință scăderile, să asanăm răul, iar în caz de reavoință sunt autoritățile școlare care vor face ce vor afla de bine.

Cu privire la predarea materiilor, lecțiile să fie bine pregătite, îndeosebi în clasele inferioare să se țină seamă, după posibilitate, de treptele formale. Întrebările să fie îndreptate către întreaga clasă, să le dăm timp ca să se gândească. Timpul de 50 de minute să-l împărțim, ca cea mai mare parte să o folosim pentru explicație și ca introducere vreo 15-20 de minute pentru examinare. Elevii să învețe în școală, iar acasă să recapituleze; La explicare să fim clari, preciși. La examinare să fim riguroși. Să nu primim răspunsuri înjumătățite, să corectăm cu toate ocaziile limba; Domnilor profesori, însuflețire, devotament izvorât din conștiința națională, dragoste de tot ce e bun și românesc, dragoste de neam și de țară – și țara noastră frumoasă de azi va fi într-adevăr mare, fericită și veșnică”¹¹².

Iată, așadar, numai câteva dintre convingerile sale pedagogice, de altfel definitorii, atât pentru formarea și cultivarea unei bune culturi organizaționale, dar și a educației de calitate oferite din prisma formării de competențe, valori, atitudini în rândurile elevilor, viitori cetățeni ai statului român, pe care le-am putut selecta din Registrele instituției școlare nr. 1-11/1919-1940 pe care acesta a condus-o în Timișoara în perioada anilor școlari 1919-1923, 1926-1927, 1928-1933, 1933-1940¹¹³.

Personalitatea sa a fost pusă în evidență, alături de cea a altor cadre didactice ale Liceului „Constantin Diaconovici Loga” pentru intervalul de timp 1919-1940 de către profesor dr. Nicolae Ilieșiu, contemporan și coleg al directorului S. Bejan, iar în ultima parte a anilor ’90 din secolul al XX-lea, de către autorul Mugurel Jula. Între 1937-1945 a fost elev al acestui liceu bănățean. Recent, în anul 1999, un grup de cercetători format din Pavel Petroman; Toșici Milin; Alexandru Radovan, au editat un volum monografic cu referire la istoria prestigioasei instituții de învățământ timișorene, în care, autorii au prezentat momente mai importante din viața și evoluția în carieră, atât a profesorului și directorului S. Bejan, cât și în ceea ce privește alți directori, profesori și elevi ai acestei instituții. Memoria și faptele fostului director S. Bejan au fost recuperate în plan istoriografic și actualizate prin editarea manuscriselor

112 Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 94-99.

113 *Ibidem*, p. 97-99.

profesorului și inspectorului școlar general Sabin Evuțianu, fost coleg și șef ierarhic-administrativ al profesorului S. Bejan.

În 2019, cu prilejul aniversării primului veac de existență a Colegiului Național C. D. Loga, directorul școlii, profesorul Tihomir Milin, a editat un volum cu documente și imagini ce vorbesc despre istoria acestei instituții¹¹⁴.

Inspectorul școlar general Sabin Evuțianu a rostit în numele comunității didactice, în ziua de 8 mai 1940, discursul de despărțire în fața sicriului fostului său coleg, prieten, colaborator, profesorul și director S. Bejan¹¹⁵.

„[...] Silviu Bejan aparține generației de dascăli, care a trebuit să trăiască intens și să se mistuie repede. Înfățișarea lui robustă n-a lăsat să se întrevadă mistuirea de fiecare zi; firea lui voit reținută n-a lăsat să se înțeleagă trăirea intensă, iar vorba-I puțin cam aspră și tărăgănată, n-a lăsat să se simtă căldura acestei trăiri. Dar cine a ajuns să-i fie aproape, acela a trebuit să simtă câtă bunătate ascundea. ... Cu 16 clase și cu peste 30 de profesori nu este ușor să fi director. Consiliul interșcolar pierde în Silviu Bejan pe unul dintre precursorii instituțiilor școlare moderne, iar Muzeul Școlar al Regiunii Timișoara pe unul dintre întemeietorii săi, un devotat și însuflețit colaborator și membru în Comitetul de conducere. Iată de ce, prin graiul meu, autoritățile superioare școlare – inspectorul școlar de Ținut, Rezidentă regală a Ținutului Timiș, Ministerul Educației Naționale – îi exprimă aici profesorului și directorului S. Bejan omagiul grațitudinii și recunoștinței lor. Fie acestea spre mângâierea adânc îndureratei familii”¹¹⁶.

114 Mugurel Jula, *8 ani elev la Loga 1937-1945*, Timișoara, Editura Mirton, 1998, p. 31, 83; Adriana Olariu, *Profesori ai Colegiului, dascăli de odinioară*, în *La Ceas de Sărbătoare. Revistă cofinanțată de Consiliul Județean Timiș*, nr. 1, decembrie 2018, p. 25; Pavel Petroman; Toșici Milin; Alexandru Radovan, *Monografia Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”*, p. 42-43; Sabin Evuțianu, *Clipe trăite*, prezentată de Anton Ilica, p. 140-141; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 76-108; Tihomir Milin; Cristian Peia; Caius Daniel Scaueriu, *În căutarea timpului trecut școli ale Timișoarei*, p. 217-221.

115 Nicolae Ilieșiu, *Colegii își iau rămas bun*, în *Dacia*, anul II, nr. 104, 10 mai 1940, p. 3; Sabin Evuțianu, *Clipe trăite*, prezentată de Anton Ilica, p. 87, 140; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 103.

116 *Cuvântarea d-lui Inspector general școlar Sabin Evuțianu*, în *Dacia*, anul II, nr. 104, 10 mai 1940, p. 3; Sabin Evuțianu, *Clipe trăite*, prezentată de Anton Ilica, p. 87, 140-141; Dumitru Tomoni, *Sabin Evuțianu un dascăl în slujba neamului*, Timișorara, Editura Eurostampa, 2014, p. 276-278.

Memorabile ne sunt și astăzi cuvintele profesorului dr. Nicolae Ilieșiu, de altfel, un mai vechi colaborator apropiat, prieten, coleg al directorului S. Bejan, care a precizat în 9 mai 1940, cu ocazia oficierii serviciului de prohodire a defunctului:

„[...] La datorie era cel dintâiu, fără șovăire și fără tranzacții. Silviu Bejan, directorul Liceului C. D. Loga nu mai este între cei vii. Aseară ne înveselea cu glume și amintiri, iar azi e pe catafalc. Condeiful îmi stă pe loc și mă zgudui la vestea trecerii prietenului, în viața de dincolo de mormânt. Ce este omul ?! Ce e firea omenească ? Tot trupul este iarbă și toată mărirea omenească ca floarea ierbii. De acum înainte, nu vom mai vedea chipul blând și bun al prietenului Silviu. Profesorii nu vor mai avea între ei un bun și iscusit coleg, grabnic oricând spre a-i ajuta, elevii au pierdut un bun părinte, iar din societate dispare un caracter”¹¹⁷.

Alocuțiuni în onoarea fostului director au rostit, printre alții: părintele Patriche Țiucra, protopopul ortodox al Timișoarei, judecătorul dr. Alexandru Marta, rezidentul regal al Ținutului Timiș, dr. Gheorghe Ciupe, secretarul general al Ținutului regal Timiș, colonelul Radu Ionescu, profesorul Iancu Călțun, consilier cultural al Eparhiei ortodoxe Timișoara și directorul Gimnaziului mixt care funcționa în plasa administrativ-teritorială Ciacova. A fost înmormântat în după-amiaza de 8 mai 1940 în Cimitirul „Cetate” din Timișoara. Serviciul divin a fost oficiat de către un sobor de preoți în frunte cu P.S. dr. Vasile Lăzărescu, Episcopul Episcopiei ortodoxe a Timișoarei. Din soborul religios care a oficiat la înmormântare au făcut parte: P.S. Episcop dr. Vasile Lăzărescu, eparhiotul ales al Episcopiei Timișoarei, protopopul dr. Patriche Țiucra și iconomii stavrofori Traian Golumba și Meletie Șora, dar și alții. Răspusul liturgic a fost oferite la slujba de prohodire pentru directorul Bejan de către corul liceului timișorean sub bagheta profesorului dr. Nicolae Ursu și corul „Speranța” din Timișoara sub bagheta învățătorului și directorului școlar din învățământul primar I. Ioanovici¹¹⁸.

În rândurile asistenței în cortegiul funerar au luat parte: dr. Coriolan Băran, fost primar al municipiului, subsecretar de stat la Ministerul de Interne, dr. Gheorghe Ciupe, secretarul general al

¹¹⁷ Nicolae Ilieșiu, A murit un om † *Silviu Bejan*, în *Dacia*, anul II, nr. 103, 9 mai 1940, p. 3.

¹¹⁸ † *Necrolog Silviu Bejan*, în *Dacia*, anul II, nr. 104, 10 mai 1940, p. 3; † *Necrolog Silviu Bejan*, în *Biserica și Școala*, anul LXIV, nr. 20, 12 mai 1940, p. 171; *Ultimul drum al lui Silviu Bejan*, în *Dacia*, anul II, nr. 104, 10 mai 1940, p. 3; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”* din Timișoara, p. 100-106.

Rezidenței regale Timiș, dr. Petru Warth, viceprimar al municipiului Timișoara, avocat dr. Pompiliu Cioban, membru al Baroului județean Timiș, inspector școlar general Sabin Evuțianu, profesor titular al liceului, inspectorii școlari Vasile Mioc, Silvestru Cioflec, profesori titulari ai menționatului liceu timișorean, inspector școlar pentru învățământ primar Ludovic Cioban, dr. Eugen Suciu, președintele Colegiului Medicilor Timișoara și județul Timiș, dr. Nicolae Table, secretarul general al Primăriei municipiului Timișoara, dr. Patriche Rămneanțu, profesorii dr. Nicolae Ilieșiu, dr. Ioan Roșu Roșioru, dr. Aurel E. Peteanu, Traian Topliceanu, Ștefan German, Iancu Călțun, Adriana Savi, în numele Regionalei „Astra Bănățeană”, a cărei membru S. Bejan a fost din anii 1908-1919, pe când a activat didactic în Prepaandia din Arad, dar și în calitate de membru corespondent al Secției școlare a „Asociațiunii”. A fost remarcat între participanți și profesor Constantin Nedelcu în numele Străzii Țării din Ținutul regal Timiș, membri ai corpul didactic profesoral din Liceul „Constantin Diaconovici Loga” în frunte cu profesorul dr. Nicolae Ilieșiu și profesorul dr. Ioan Roșu Roșioru, însă și numeroși elevi ai liceului, care l-au cunoscut, stimat, respectat pe profesorul Silviu Bejan¹¹⁹.

O serie de instituții și-au exprimat regretul privind stingerea profesorului Bejan. Printre acestea se regăsesc: Institutul de Credit și Economii „Banca Timișoarei”, Societate pe Acțiuni, Direcțiunea Societății Comerciale „Fadepa” Fabrică de Panglici și broderii, Corpul profesoral al Liceului „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara, precum și Comitetul școlar al liceului de Băieți C. D. Loga¹²⁰. Din rândurile unei statistici elaborate de către profesorul dr. Nicolae Ilieșiu, important candru didactic al liceului timișorean, desprindem informații semnificative cu privire la numărul elevilor instituției de învățământ:

<i>Nr. crt.</i>	<i>Anul școlar</i>	<i>Nr de elevi</i>	<i>Media elevilor/ an</i>
1	1919-1920	234	
2	1920-1921	500	
3	1921-1922	460	

119 Cortegiul, în *Dacia*, anul II, nr. 104, 10 mai 1940, p. 3; † *Necrolog Silviu Bejan*, în *Biserica și Școala*, anul LXIV, nr. 20, 12 mai 1940, p. 171; Mugurel Jula, *8 ani elev la Loga 1937-1945*, p. 83.

120 Nicolae Ilieșiu, *A murit un om † Silviu Bejan*, în *Dacia*, anul II, nr. 103, 9 mai 1940, p. 4; *Ultimul drum al lui Silviu Bejan*, în *Dacia*, anul II, nr. 104, 10 mai 1940, p. 4; Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 100.

4	1926-1927	485	
5	1928-1929	511	
6	1929-1930	454	
7	1930-1931	443	
8	1931-1932	483	
9	1932-1933	480	
10	1933-1934	513	
11	1934-1935	564	
12	1935-1936	668	
13	1936-1937	727	
14	1937-1938	780	
15	1938-1939	719	
16	1939-1940	700	
	În cei 16 ani școlari ¹²¹	8.721	545,06

Tabel. nr. 1 Situație statistică privind: numărul total al elevilor și media anuală a acestora în mandatele directorale ale lui S. Bejan¹²²

În 25 octombrie 1940, Tribunalul Timiș-Torontal, Secția a III-a Comercială prin *Încheierea de ședință nr. Fi 163/3/1940* a constatat încetarea calității de membru în Cosiliul de administrație a lui S. Bejan, pe fondul decesului, și a procedat la radierea calității sale din cadrul mai susnumitului organ de conducere al Firmei „Fadepa” Fabrică de panglici și broderii¹²³.

Notăm în încheiere că, într-o zi de duminică, 11 mai 1941, s-a desfășurat în Biserica parohială din Cartierul „Fabric” serviciul divin de comemorare a trecerii unui an de la moartea profesorului și

121 Nicolae Ilieșiu, *Timișoara Monografie istorică*, volumul I, p. 188.

122 Silviu Bejan, *Statistica elevilor în anul școlar 1919-1920*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara Anul școlar 1919-1920*, publicat de Silviu Bejan, director, 1920, p. 15; Idem, *Statistica școlară pe anul 1920-1921 după domiciliul părinților*, în *Anuarul Liceului „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara Anul școlar 1920-1921*, publicat de Silviu Bejan, Director, 1921, p. 31-32; Nicolae Ilieșiu, *Timișoara Monografie istorică*, volumul I, p. 188-189; Idem, *Timișoara Monografie istorică*, ediția a IV-a revăzută și adăugită, cuvânt înainte și îngrijirea ediției, dr. Nicolae Ilieșiu, p. 179-180.

123 Tribunalul Timiș-Torontal, Secția a III-a Comercială, *Încheierea de ședință nr. Fi 163/3/1940 din 26 octombrie 1940*, în *Monitorul Oficial*, Partea a II-a, anul CVIII, nr. 301, 21 decembrie 1940, p. 10.517.

directorului de liceu Silviu Bejan, unul dintre reprezentanții de seamă ai elitei locale bănățene din perioada decadelor interbelice, dar nu numai¹²⁴. În 14 iulie 1941, Oficiul Registrului Comerțului care activa organizat pe lângă Camera de Comerț și Industrie a județului Timiș-Torontal a constatat anularea înscrierii calității de membru supleant ales al Comisiei de Cenzori din structura de acționariat a Firmei „Vulcan” S.A. cu sediul în Timișoara, strada Virtuții, nr. 6-8, pentru Grațiana Bejan, din lipsă de acte. Petiționarei, soția fostului profesor și director S. Bejan, ia fost menționat de către președintele Asociației Generale a Acționarilor, să depună documentele specifice în proxima adunare generală a acționariatului firmei sus amintite¹²⁵.

În actualitate, memoria acestui prestigios dascăl și director interbelic este păstrată prin faptul că una dintre arterele municipiului Timișoara poartă numele său, iar în contextul evenimentelor petrecute cu ocazia sărbătoririi în anul 2019 a centenarului Colegiului „Constantin Diaconovici Loga”, în holul de onoare al instituției a fost dezvelit, în prezența Marinei Bejan, nepoata lui Silviu Bejan, un bust al primului director al acestei prestigioase instituții de învățământ din partea de vest a României.

Director Silviu Bejan

Silviu Bejan cu soția,
Grațiana Bejan și fiul lor, Ioan Bejan

(Sursa: Tihomir Milin, *Din istoria Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara*, p. 80-83)

124 *Știri din Timișoara*, în *Universul-Capitala*, anul 58, nr. 126, 13 mai 1941, p. 10. La eveniment, în afara familiei, a rudelor, a foștilor colegi de la Liceul „Constantin Diaconovici Loga” au luat parte, foști elevi ai profesorului S. Bejan, părinți ai acestora, apropiați, colaboratori și cunoscuți ai aceluia care a fost profesor și director al primului liceu din Timișoara după Unirea din anul 1918.

125 Camera de Comerț și Industrie a județului Timiș-Torontal. Oficiul Registrului Comerțului Timișoara, *Hotărârea din 14 iulie 1941*, în *Monitorul Oficial*, Partea a II-a, anul CIX, nr. 202, 27 august 1941, p. 6.424.